

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara

Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Őfelsége Carol király: Románia kitartoán kívánja a béke megvalósítását a népek között

A világ nagy elismeréssel fogadta II. Carol király Amerikához intézett rádiószózatát

Bucurestéből jelentik: Tegnap este fél 9 órakor az ország rádióleadói „Romániai óra” keretében közvetítették a newyorki nemzetközi világkiállítás romániai bizottságának üzenetét, amelynek során Őfelsége, II. Carol király az alábbi beszédet intézte Amerika népéhez:

Románia nyomban és a legnagyobb örömmel elfogadta az Egyesült Államok meghívását, hogy vegyen részt a newyorki világkiállításon. Az elfogadás tényét emelte az a körlemény is, hogy a román nemzet a legnagyobb csodálattal viseltetik az Egyesült Államok iránt és az a meggyőződése, hogy

a nemzetközi világkiállítás nagyban hozzá fog járulni a világ népeinek megismeréséhez és ez a körlemény megjavítja majd azokat az öszeköttetéseket, amelyek különböző nemzetek között fennállanak.

Románia kitartoán kívánja a jóviszony és az egyetértés és a béke megvalósítását a népek között és ezért hajlandó résztvenni minden olyan megmozdulásban, amely ezt az emberies célt szolgálja.

Ha megismerik a romániai termékeket, úgy bizonyos, hogy országunk iránt megértést és tiszteletet fognak tanusítani. Mindezen körülmény figyelembevételével határozta el országom, hogy résztvesz a kultúra szempontjából annyira fontos megnyilvánulásában. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy az újjászületett Románia, amelyet nagy bátorsággal és elhatározottsággal a legjobb akaratu férfiak vezetnek, résztvehet ezen a nemzetközi kiállításon, mert ennek a kormányzatnak eredményei ezt lehetővé teszik. A newyorki román pavillon jelképe lesz azoknak az erőfeszítéseknek, amelyek az ország haladásáról fognak tanubizonyosságot adni. Ez a pavillon be fogja bizonyítani, hogy az évszázados harcok, amelyek a román nemzet fennmaradásáért folytak a civilizáció szempontjából is eredményesek voltak és hogy maga az ország is megteremtette a maga nemzeti civilizációját, amelyre joggal büszke lehet. Ilyen mult után minden erőfeszítésünk arra irányul, hogy

az ország fejlődését továbbra is biztosítsuk. Az Egyesült Államokban megrendező világkiállítás új alkalmat ad nekem és országomnak, hogy megújítsuk és megerősítsük azt a barátságot, amely népünket Amerika népéhez fűzi. Sohasem fogjuk elfelejteni, hogy az amerikai állampolgárok között igen sok román származásu van és ez a kötelek még jobban megerősíti érdekeinket arra nézve, hogy résztvegyünk a newyorki világkiállításon. A román pavillon jelképezni fogja egyben azt is, hogy milyen rokonzással viseltetünk az Egyesült Államok iránt. Ez tanubizonyosságot fogja adni az amerikai és a román nép közötti állandó barátságunknak. Eppen ezért a legnagyobb meglepéssel veszem tudomásul ezt az együttműködést és

kifejezem jókívánságaimat azért a romanszámódról, amely a népek testvérisülését megvalósítja.

Az elhangzott királyi üzenet után a rádiózenekar eljátszotta az Egyesült Államok himnuszát és ezután következett az a program, amelyet a propagandaügyi minisztérium állított össze. A programon szerepelt Gheorghe Enescu nagy operája: a „Poema romana” is, amelyet Valentina Cretoiu, Tasian, Vantia Costinescu, Marca Tanase, Gh. Florescu, a rádiózenekar Rogalschi vezetése mellett és Gr. Dinicu zenekara adtak elő. A leadást a legnagyobb siker kísérte, 400 rádióadóállomás közvetítette Őfelsége üzenetét és a program többi szakmait. Még az éjszaka folyamán kábelátvitatok érkeztek Amerikából, amelyek közölték, hogy a leadás sikere teljes volt és egyben tudatták azokat a benyomásokat, amelyeket Őfelsége üzenete kiváltott. A kábelátvitatok beszámoltak arról a rokonzszenvről, amely mértékadó amerikai körökben Őfelsége beszéde nyomán keletkezett. A királyi üzenet tanubizonyosságot annak a meggyőződésnek, hogy az Egyesült Államok a valódi civilizáció és fejlődés képviselője. A világkiállítás vezetősége azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a romániai kiállítás ugyanazt a sikert fogják elérni, mint két évvel ezelőtt Párisban.

Hirdetem, hogy az igaz embereknek találkozniuk kell Erdélyben —

mondotta Márton Áron katolikus püspök vasárnap ünnepélyes felszentelése alkalmával. Több püspök jelent meg az ünnepélyes aktuson, amely a felekezeti-közl béke szép megnyilatkozása volt. Vásárhelyi református püspök üdvözlő beszédében hangoztatta, hogy Erdély földjén lehet békés munkát végezni

Kolozsvárról jelentik: Mintha az ég is ünnepelne. Játszi felhők könnyű valcort járnak és az ódon templom tornyának töredezett köcsipkéi között halkan orgonál a szél. Magasan emberek, házak, bűnök és erények fölött arany-ön csillog a kereszt. Ünneplőruhás emberek tömege szorong a templom bejárata előtt. Rendőrök dirigálnak, karszalagos rendezők szaladgálnak, fehér karinges papok gyülekeznek, a templom hívős hajójában kigyulladnak a lámpák és az oltár ezüstös fényben ragyog. 9 óra 30 perc. A templom már tele van. A székeken mindenki elfoglalta helyét, a szentély még üres. Egymás után érkeznek meg az előkelőségek. Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó. Világos kék ruhában, a Nemzeti Újjászülés Arcvonalának egyenruhájában száll ki a gépkocsiból, felemelt kézzel üdvözlö a templom bejárata előtt összegyűlt közönséget. Minden szem feléje irányul. Ő a kormány képviselője. Később jönnek Papp Danila tábornok, a Mures tartomány helytartója, dr. Hodor Victor tartományi főtitkár, Bornemissa Sebastian polgármester.

9 óra 40 perc. Két öreg botorkál a tömegben a templom belseje felé. Harisnyás székelty bácsika és kendős nénike, aki rózsafüzért monszol kezében. Lassan mennek, igen lassan, messziről jöttek, Csikszentimásról, hogy lassak fiúknak püspöklé avatását és talán biacny már elfáradtak. A sötét ruhába öltözött urak és fehér karinges papok sorfala meg nyílik előttük. Rájuk tüzelő ezer és ezer szempár sugarában csendesen ballag egymás mellett a ra-

gyógó oltár felé a harisnyás székelty bácsi és a kendős nénike.

BEVONUL A MENET.

9.45 perc. Hajszalnyi pontossággal megkezdődik a szertartás. Papok hosszú sora vonul a plébánia elé a jövendőbeli püspökért, majd magukkal hozzák vissza a templomba. Hosszú sor papság és kispapok és énekes fiúk után a szertartást végző papság vonul be. Elöl Robu bucovinai püspök, a bucovinai katolikus egyház képviselőjében, utána dr. Hossu Iuliu görög katolikus püspök, Fiedler és Pacha püspökök között megy közepén Márton Áron. Legvégül Andreas Cassulo pápai nuncius.

600 ÉV ÓTA ELŐSZÖR PÜSPÖK AVATAS.

Az ósrégi Szent Mihály templomban első eset, hogy püspöklé szentelnek. A felszentelés szertartása hosszadalmas, szigorú és előírásokhoz kötött. Jeleni azt az egyházat, amely az idők minden vándorával szemben szállott. A felszentelés nagy jelentőségét a pazar külsőségek is bizonyítják. Négyezer vidéki pap jött be Kolozsvárra a felszentelésben, hanem is gyakorlatilag, de lelkileg részt venni és a szertartás nem kevesebb, mint 160 pap közvetlen, vagy közvetett részvételével történik meg. Gyulafehérvárról 20 középiskolai tanuló és 50 kispapból 116 énekkar érkezett, hogy működéssel az ünnepség fényét emeljék. Erdély minden sarkából érkeztek vendégek és a felszentelés nagy napján olyan nagy volt a számuk, hogy csak különös nehézségek árán sikerült elhelyezniük.

A kórusban a főiskolai hallgatók énekkara helyezkedett el Zsizsman Rezső karnagy vezényletével és várja a szertartás kezdetét.

A templomi szertartás

Az évszázados Szent Mihály-templom teljes díszben és fényben fogadta vendégeit. A szentély emeltebb helyén foglalt helyet a gyulafehérvári káptalan kanonoki kara, továbbá Robu Mihai iasii róm. kat. püspök, Hossu Iuliu kolozsvári görög katolikus püspök, dr. Marcare, a balázsfalvi érsek vikáriusa, dr. Juga görög katolikus prépost és a görög keleti egyház kiküldöttje, dr. Durhovits, Cisar bucarestii római katolikus érsek vikáriusa. A széksorokban ültek: P. M. Janciu, a kormány képviselője, dr. Tataru Coriolan, Szamos-tartomány helytartója, Papp Danila gyulafehérvári helytartó, dr. Hodor Victor államtitkár, dr. Betegh Miklós, dr. Gyárfás Elemér, dr. Inczédi-Jocksmán Ödön, dr. Bothner Károly magyar konzul és a többi, Kolozsváron levő konzulátusok képviselői, a hadsereg kiküldöttjei, Vásárhelyi János református püspök, dr. Varga Béla unitárius püspök, a luteránus egyház és zsidó hitközségek képviselői, dr. Bornemisza Sebestyén polgármester és még mások.

Itt foglalt helyet egy öreg székely pár is: Márton Ágoston és neje, a püspöki szülei.

A hátrábbi széksorokban az Igazgató Tanács tagjai, a kolozsvári egyházközség választmányai, a különböző egyesületek és nőegyletek kiküldöttjei ültek. A padosorok szélén karinges papok ültek. A templomi padosorokban a helybeli és vidékről érkezett küldöttségek és vendégek

A szentmise kezdete és a püspöki jelvények átadása

A bevezető formái után a karénekkel közreműködésével kezdetét vette a szentmise, melynek keretében folyt le a tulajdonképpeni szentelés úgy, hogy a felszentelő hüvelykujját a szent krizmába mártotta és azzal megkezdte a választott fejét, aki előtte letérdelt. Először keresztalakat írt a tonzurára, aztán pedig az egész tonzurát megkezdte ezekkel a szavakkal:

„Kenessék fel és szenteltessek fel a fejed mennyi áldással a főpapi rendben“.

Közben zoltárok énekel csendültek fel, majd könyörgés, miután a felszentelő szenteltvízzel meghintette a pástorbort és azt atnyújtotta az előtte térdelő felszentelnek, Márton Áron püspöknek. A püspöki gyűrűt is hasonló szertartások közepette húzta fel jobbkeze gyűrűsujjára a következő szavak kíséretében:

„Vedd a gyűrűt, a hűség jelét, hogy Isten jegyesét, vagyis a szent Egyházat, rendületlen hűséggel ékeskedve, sértetlenül megőrizzed“.

E két főpásztori jelvény átadása, illetve átvétele után a felszentelt püspök felajánlotta a felszentelőnek az áldozati tárgyakat, ami két égő gyertyából, két kenyérből és két hordócska borból állott.

A szentmise további menetében a felszentelő a segédkező püspökök segítségével felvette a mitrát a felszentelt fejére, mondván:

„Feltesszük, Uram, ezen főpapodnak és harcossodnak fejére az erősség és üdvösség sisakját“.

Ezután pedig a kesztyűt húzták fel a felszentelt kezére.

Most a székbeiktatás következett olyképpen, hogy a felszentelő jobbkezen fogta a felszenteltet, az egyik segédkező püspök pedig balkezén és „székbe iktatták“ Márton Áron püspököt; leültették arra a székre, amelyről a felszentelő felkelt és a felszentelő kezébe adta a pástorbort. Ekkor a felszentelő az oltár felé fordulva, megkezdte a „Te Deum“-ot, amit az énekkarok és a nézősereg énekelt tovább. Ének közben az új püspököt a segédkező püspökök: dr. Pacha Ágoston és dr. Fiedler István, fejükön mitrával, végigvezették a templomon, miközben mindenkinek áldást osztott.

A felszentelési ceremónia az ünnepélyes áldásosztással ért véget. A felszentelt püspök mitrával és pástorborttal az oltár közepén megállva, ünnepélyes püspöki áldást osztott népére. Majd a békecsókok következtek és az utolsó evangélium mondasával a szertartás véget ért.

AZ ÜDVÖZLÉSEK

A szertartás lezajlása után az új püspök és a vezető papi személyek a plébánia nagytermébe vonultak, ahol az üdvözlésekre került sor. Elsőnek dr. Ienciu Alexandru főtanfelügyelő tolmácsolta a kultuszminisztérium üdvözlését,

foglaltak helyet, úgyszintén a kétezer állóhelyen is.

MEGKEZDŐDIK AZ ÜNNEPÉLYES SZERTARTÁS

Az ünnepélyes menetet, mely az új püspököt vezette be a templomba, kilenc órakor indult el harangzúgások közt a plébánia épületéből. Az orgona bűgása és az énekkarok dallamai mellett vonult be a főpapi menetet a Szent Mihály-templom főoltárához, ahol Cassulo Andreas pápai nuncius, felszentelő pap, Pacha Ágoston temesvári, Fiedler István Nagyvárad-szatmári segédkező püspökök és Márton Áron felszentelendő püspök elfoglalták helyüket és ezzel kezdetét vette az ünnepélyes szertartás, ami azzal kezdődött, hogy az egyik segédkező püspök a felszentelő Cassulo Andreas pápai nunciushoz a következő szavakat intézte:

„Főtisztelendő Atyám, a katolikus anyaszentegyház kívánja, hogy az itt jelenlévő áldozópapot a nehéz püspöki méltóságra emeljed“.

A felszentelő pap erre megkérdezte: „Van-e apostoli parancsotok?“

Mire az idősebb segédkező püspök így felelt: „Van“.

„Olvassátok fel!“ rendelte el a felszentelő.

Ekkor a felszentelőt egyik papja átvette a segédkező püspök kezéből a pápai bullát és azt elejétől végig felolvasta.

A bulla felolvasása után a választott püspök: Márton Áron, letérdelt a felszentelő előtt és letette az esküt, a hitvallást és a hivatali esküt, ami után az új püspök vizsgálata folyt le.

majd Tataru Coriolan királyi helytartó lép a püspök elé, Papp Danila tábornok, Maros-tartomány királyi helytartójának kíséretében.

— Az állam és az egyház minden időben szoros kötelékkel voltak egymáshoz kapcsolva és közös ügyeket alkottak — mondotta dr. Tataru Coriolan királyi helytartó. — Az egyház a maga szervezetével mindig tevékeny részt vett az állam életében és ezért nagy örömmel vettem részt ezen az ünnepségen és osztozom a katolikus egyház lojalis, hűséges és az állam iránt mindig példás magatartást tanúsító híveinek örömeiben. A mai ünnepségnek külön jelentősége van. Az ország ma történelmi időket él, a legfelsőbb helyen elhangzott királyi parancs nyomán újrakezdés és újja születik. Ebben az óriási munkában az egyháznak is közre kell működnie és megértéssel kell az állam szándékait támogatni. Céljaink egy irányban vezetnek — folytatta Tataru királyi helytartó — és ezért együtt kell haladnunk, a keresztény gondolat és a királyi gondolat testvéri közösségében.

Bataru Coriolan dr. királyi helytartó után dr. Bornemisza Sebestyén polgármester köszönti az új püspököt a város nevében, majd Hossu Iuliu görög katolikus püspök a következő szavakkal üdvözölte Márton Áront:

— A görög katolikus egyház és papság nevében meleg baráti üdvözlésem hozom. Szereped, amelyet maga a ravatalon fekvő nagy halott: XI. Pius pápa őszintesége jelölt ki, legyen eredményes és gyümölcsöző. Krisztus békéje Krisztus országában — mondotta őszintesége — és ezt az intést, ezt a jelszót kell neked tovább vinni.

Stanea dr. görög keleti vikárius lépett ezután a püspök elé:

— Ha a hitünk és vallásunk különböző is, de célunk egy és közös az evangélium. Kívánom, hogy a jóra vezető utat megmutató nehéz mun-

Gyárfás Elemér világi elnök üdvözlő beszéde

Gyárfás Elemér dr. a következő szavakban üdvözölte Erdély püspökét:

Az erdélyi katolikusok ősi szervezete, mely századokon át Katolikus Státus néven ismeretes a most Egyházmegyei Tanács nevet visel, hódolattal üdvözlö az apostolok utódjává ma felkelt főpásztorát, Ősi szervezetünk e névváltozása két évtizedes nehéz küzdelemmel kapcsolatos, mely sajnos, még lezárva nincsen. Az első évtized szertelen és felelőtlen előcsatározásai után, nyolc év előtt koncentrikus támadás indult ősi szervezetünk s ennek közvagyona ellen, kettős fronton. Az egyik oldalon a támadást sikerült az egyháziasság álrühájába burkolni s a világegyházban tényleg páratlan ősi intézményünk kanonicitását vitassá tenni. E támadás

kivédésében hatalmas pártfogónk volt dicsőségesen uralkodó Szentséges Atyánk, ki a katolikus akció keretében a világiakat prófétai lélekkel különleges apostolkodási munkába állította, s így értékelni tudván őseinket a püspöknélküli századokban végzett apostoli munkáját, kijelölte számunkra is a világegyház törvénykönyvének ama szakaszait, melyek keretében népünk és szent hitünk érdekében tovább folytathatjuk azt, amit őseink dicsőséggel megkezdettek.

Szentséges Atyánknak e kitüntető bizalmára igyekszünk méltóknak bizonyulni s ígérhetjük a mai ünnepélyes napon is, hogy működésünkben a legszigorúbb egyháziás erület fog vezetni és csak tájékozatlanság, vagy rosszin-

Grina Zeile's Teffajás BIZTOS ELLENSZERE

JAWOL

kában Isten áldása kísérjen és adjon neked kitartást és erőt.

Dragan Nicolae dr., Alexandru Borza dr., Lucian Blaga egyetemi tanárok és Ghita Ioan főtanfelügyelő üdvözlő szavaival a románság küldötteinek üdvözlő befecsejtését.

TÁMOGATNI FOGOM AZ URALKODÓT MINDEN CELEKEDETÉBEN . . .

Mély csend ül a kis teremben, amikor Márton Áron püspök beszélni kezd:

— Mélyen megindulva, lelkem mélyéből köszönöm azt a váratlanul szívélyes fogadtatást, amelyben részesítettek. Minden örömmel azon fog kigyűzezni, hogy az Uralkodónak munkájában segíthessenek és kérem Önöket, hogy szeretetükben továbbra is őrizzenek meg.

Gróf Bánffy Miklós tolmácsolja ezután néhány rövid szóval dr. Szász Pál és dr. Vékás Lajos kíséretében a református egyház üdvözlését, majd pedig dr. Varga Béla, dr. Kiss Elek, dr. Gáll Miklós és dr. Mikó Imre lép a püspök elé.

— A meggyőződésem az, — mondotta dr. Varga Béla unitárius püspök — hogy hívek lehetünk anélkül, hogy egymás ellen fordulnánk. Erdély bércei között egymásra vagyunk utalva és a közös erdélyi szellem összeköt. Ezt az erdélyi szellemet Kegyelmes Uram az anyatejével szivta be és az minden tétben megnyitlatkozik. Meleg szeretettel és bizalommal köszöntjük és kérjük, hogy meleg lelkenek áldását és munkájának gyümölcsét szentszóra az erdélyi ugaron, minden igaz magyar örömeire.

A PROTESTÁNS EGYHÁZ SZERETET-TEL GONDOL A PAPARA

Vásárhelyi János dr. református püspök a következő szónok. Laár Ferenc dr. kíséretében járul Márton Áron püspök elé és a következőket mondja:

— A vallás kölcsönös tiszteletben tartása mellett lehet itt, Erdély földjén, békés munkát végezni. Teljes egyetértésben óhajtok részt venni a katolikus egyház munkájában, népünk megtartása érdekében. De most, amikor a két egyház egy ilyen ünnepen találkozik, nem muszáj számomra el, hogy a protestáns egyház részvétét tolmácsoljam XI. Pius pápa őszintesége halála alkalmából, akit mindnyájan szeretünk és becsültünk és akire a protestáns egyház is mindig szeretettel gondol.

Weinberger Mózes dr. főrabbi a zsidó egyház üdvözlését tolmácsolja. Máté evangéliumból idéz és kéri a püspököt, hogy a világosság és az igaz emberszeretet áldását hintse el. A lendületes és szép beszédet a jelenlévők megtapsolták. — Kaiser prelátus a váradi püspökség papi karának és híveinek üdvözlését tolmácsolja, dr. Balázs Ferenc prelátus-kanonok az erdélyi káptalan és papság nevében mond köszöntőt. Bothmer báró magyar konzul a kolozsvári diplomáciai kar nevében mond rövid beszédet és a lengyel, olasz, német és görög konzulok kíséretében tiszteleg Márton Áron püspök előtt. Boga Lajos dr. a katolikus tanári kar nevében. Veress Marianne a Katolikus Nőszövetség nevében, dr. Sulyok István a kolozsvári újságírók nevében üdvözlök Márton Áront, majd pedig az egyház-megye küldöttsége sorakozik fel dr. Gyárfás Elemér vezetésével: dr. Jelen Gula, dr. Betegh Miklós, gróf Bély Kálmán, báró Szentkeresztly, Béla.

ület tulajdoníthat nekünk ettől eltérő szándékokat.

A másik oldalon, a közjogi és magánjogi érvek fegyverével indult támadás s ez minket defenzívába szorított. Védekezésünk sikeres volt annyiban, hogy tért és értékeket nem veszítettünk, de csak folytonos éberséggel, a támadási pontok állandó erősítésével s az újabb és újabb offenzív-hullámok megállapításával tudtuk pozíciónkat megtartani; nyugvópontokra e támadásokkal szemben eddig nem juthattunk s lelkünknek évek óta fojtogatja az aggodalom, mi történni féltett értékekkel, ha a védők ébersége ellankad s a támadás rést üt bástyáinkon.

A világi elnök, ki harmadik püspöke előtt áll most, még a régi státuszgyűlés s az öszfőpásztor bizalmából került a védők élére nyolc év előtt, mikor e támadások legnagyobb eréllyel léptek fel s lehengerléssel fenyegettek.

A Gondviselés kegyelme eddig megóvott e nehéz küzdelemben az elukástól s most Nagyméltóságod személyében olyan harcedzett, tett-erős, fiatal vezért állított élünkre, kinek szíve-vére mindaz, ami nekünk drága s akinek nem kell pártfogásba ajánlanunk féltett érdekeinket, mert lelkével tudja és szívével érzi, hogy mindez a saját kincse.

A nyolc éves nehéz küzdelemben megpróbált lélekkel mondog mlyésségek hátát a Gondviselésnek, hogy Nagyméltóságod adta nekünk s állította élünkre. Nem aggodunk így többé a ma még eldöntetlen küzdelem kimeneteléről, sőt úgy érezzük, elmondhatjuk már a „Nunc dimittis” szavait is, „quia viderunt oculi nostri gloriam plebis nostrae!”

Fogadja Nagyméltóságod kegyes Felmillió hűseregére élén álló Egyházmegyei Tanácsunk ragaszkodó, hűségese, fiúi kézsökjét!

Gyártság Elemér szavai után dr. Betegh Miklós a Katolikus Népszövetség nevében beszél, a nagy-szebeni kurátor a német anyanyelvű hívek hódolatát hozza, majd a női szerzetes rendek vonulnak fel. Dr. Veress Ernő püspöki vikárius a kolozsvári egyházközség nevében beszél.

ELJÖTT A SZÜLŐFALU...

Az üdvözlések legmeghatóbb jelenete következik ezután, felvonul Csákszenttamás, a szülő falú. Harisnyás legények gyöngyös főkötös lányok, óvatosan hatalmas üvegszekrényt helyeznek a püspök elé. A szekrényben fából kifaragva Márton Áron szülőháza, aprólékosan igazi széklei leleménységgel s zeniálítással. Még a csupok is ott vannak a kerítésen és két töröl a verandán. A falú plébánosa, Boga István vezeti a küldöttséget.

Elhoztuk a szülőházadat, udvarostól, kerítéscsőtől, széklei szekeresestől, sőt még azt a kis taligát is benne találhatod, amelybe valamikor gyermekkorodba kutyát fogtál. Tervem füstbe ment. Egész úton mind azon gondolkoztam, hogy hogyan szó ítalalak meg és most nem találod szavakat, hogy érzelmeimet kifejezzem. De azt mondja a költő: Nem érez az, akinek érzése szavakba foglalható. Isteu áldását kérem Reád és valahányszor erre a kis házikóra ránézel, mindig a nagy ház, a Egyház jusson eszedbe.

ERDELY ÚJ PÜSPÖKÉNEK SZÓZATA...

Az üdvözlések után, amelynek bensősége, kiáradó szeretet gyakran könnyekig meghatotta nemcsak a szónokokat és a nagyszámú megjelent közönséget, hanem magát Márton Áront is, Erdély új püspöke mély megindultsággal mondott válaszbeszédet:

— Vallomás ez és hirdetem, hogy vannak olyan igazságok, amelyek alapján minden igaz embernek találkoznia kell. Ahogy Erdély földjén a hegyek völgyekkel, a mezők erdőkkel, hófedte bércek a síksággal váltakoznak, éppen úgy váltogatják egymást a népek Erdély földjén, ahol három nyelven beszélnek és hat-hétféle szertartás szerint imádják az Istent, de van a krisztusi evangéliumuk ereje, amely hozzásegít ahhoz, hogy a különböző ellentétek összhangba olvadjanak fel és a testvéri együttműködés útját egyenesessék.

— Igérem, püspökké szentelésémenk ezen a felejthetetlen ünnepi napon, hogy ezekkel a történelmi adottságokkal számot vetek, amint ezt a múltban is tettem — a sorsközösségnek ezt a szavát megfogadom és az együttműködés útját egyenesetem. Minden küzdő emberben testvéremet akarom látni és amennyire segítségükre tudok lenni — terhiüket vállaimra veszem.

— Papjaim munkásságukat ajánlották fel, engedelmisséget ígértek, amelyet szüléses is lez, hogy igénybe vegyék. De meg kell í val-lanom, hogy milyen nehéz feladat parancsolni, engedelmisséget igénybe venni és mennyivel könnyebb a parancsot végrehajtani, mint a tennivalókat felmérni, terveket készíteni és azok végrehajtásán a felelős parancsot kiadni. — Ezeknél a megrázó szavaknál könnyeláradtak szemem, majd elcsukló hangon így folytatta —

ha az Ústén azt akarta, hogy ezt a nehéz terhet én vegyem vállaimra, mátl kezdve zúgolódás nélkül hordozom azt, lelkiismeretesen engedelmeskedem ennek az isteni parancsoknak, a gondok elől nem futok meg. Amit Isten keresztként vállaimra rakott, ha vérző térdekkel is, vittm akarom, vinni fogom. Kérem papjaimat, hogy kövessenek engem ezen a golgothás úton. Ezt kívánom tőlük.

— Az a ház, amit elhoztatok, nem az a ház, amelyben én születtem. Az öregebb. Ezt az új házat születésem után építette apám. Magam ott abban a hában nőttem fel. Itt nyitott ki a szemem, itt láttam, hogy vannak emberek, akiknek fáj az élet és ott tanultam meg, hogy az ember fölött van Isten, aki törvényeket adott, amelyeket, ha bökdogolni akarunk, követnünk kell.

— Ha néha-néha megállítottam az Egyesütkötetején és elméztem Brassó felé, a földelen mindenütt csak dolgozó, túró földijeimet láttam.

A Bánság katolikusai a püspökszentelésen

A Bánság katolikus magyarságát a szeretet és becsülés szála elszakíthatatlanul hozzáfűzik az új erdélyi püspökhöz. Ő volt az, aki még mint a Katolikus Népszövetség országos igazgatója

több ízben járt Temesvárott és konferenciá beszédeivel lelkigyakorlatokkal új életre keltette a katolikus érzést.

A püspökszentelésen a Bánság képviselőiben megjelentek Kolozsvárott Rech K. Géza apát-plébános vezetésével Fodor József központi pap, Kakuk János dr. igazgató-főorvos, Lázár László építész, Martzy Mihály tanár, Ördög János gépkecsiszó, Rajka Géza dr. gimnáziumi igazgató, Risztics György dr. ügyvéd és Vuchetich Endre dr. főszerkesztő.

Az üdvözlések során Martzy Mihály, a Ka-

Ebben a nagy pillanatban szülőfalumnak és híveimnek fogadalmat toszok, hogy a közös sors-hoz hűséges akarok lenni, fajtán szívósságit a magam erejének akarom tudni és szenvedésükkel közösséget akarok vállalni. Az Isten nekem hivatást adott, életemet erre a hivatásra szenteltem és népem a kijelölt úton vezetem. Az Isten engem úgy segíten!

KÖZEBED A MARIANUMBAN

A plébánián lezajlott ünnepélyes tisztelgések után kezdetét vette a díszebéd, amelyet a Marianum hatalmas termében tartottak, ahol 332 meghívott vendég vett részt. A díszebédn egyetlen egy felkőszöntő hangzott el, Öfelségére, amit Márton Áron püspök tartott előbb román, majd magyar nyelven. A püspökszentelés alkalmával Kolozsvár szegényei közt 400 ebédet osztottak ki, hogy azok is osztozzanak az örömlap kellemességeiben.

tolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei elnöke néhány lendületes szóval köszöntötte a püspököt, akinek érdemeit méltatta a bánsági katolikus hitélet fejlesztése körül, majd

átnyújtott a püspöknek egy díszes albumot, amely ezernél több aláírást tartalmaz.

Azoknak az aláírását, akik annak idején beszédeit Temesvárott hallgatták és azokon épültek. Az album művészi rajjai egyben megőrkítik azokat a szövekeket és termeket, amelyekről Márton Áron annak idején a bánsági katolikus magyarokhoz szolt. A díszes kivitelű albumot Kelemen András, a piarista líceum rajztanára készítette.

Márton Áron püspök meghatottan mondott köszönetet az üdvözléért és albumért.

Merényletet terveztek Calinescu miniszterelnök helyettes ellen

Újabb nagyarányú terrorszervezet lepleztek le Bucarestben. — Volt vasgárdisták szőlők az összeesküvés. — Automaia pisztolyokat, kézigiránatókat és robbanóanyagokat találtak a merénylőknél

Bucarestből jelentik: A fővárosi rendőrség már hosszabb idő óta figyelemmel kísérte több 20—26 év közötti fiatalember működését, akik nemrég érkeztek a fővárosba és mint olyanok voltak közismertek, akik tevékenyen résztvettek a legionista mozgalomban. Február 8-án este, a rendőrség a főváros egyik házában rajtaütött a fiatalembereken, akik gyűlést tartottak. Valamennyiüket, számszerint huszonötöt elfogták. Az összeesküvők elfogatása nem folyt le simán,

mert fegyverrel védekeztek és a tizharc során egy detektív súlyosan megsebesült.

A megtörtént házkutatás során igen sok automata pisztolyt, kézigiránatót, körülbelül 1000 darab különféle kaliberű töltényt, valamint hét-kil robbanó anyagot találtak. A vizsgálat során kiderült, hogy a múlt év decemberében

az összeesküvők merényletet akartak előlvetni Calinescu Armand miniszterelnök helyetteselete ellen.

Ebből a célból különböző gyűléseket tartottak, hogy részleteiben is kidolgozzák a tervet, amelyet január 6-án akartak végrehajtani, azonban a felügyeleti intézkedések miatt egyelőre le-

mondtak róla. A tanácskozások azonban ezen időpontra túl is tovább folytak. Az összeesküvők megfigyelőket állítottak fel, akik helyszíni szemléket tartottak. Főleg abból a célból, hogy megállapítsák, milyen helyeken halad át, vagy hol állomásozik a miniszterelnök helyettes gépkocsija, hogy ezen adatok birtokában határozzák meg a merénylet helyét. Az összes letartóztatottak teljes és beismerő vallomást tettek, megjelölve azt is, hogy kinek mi volt a szerepe a tervezett merényletben. A vizsgálat még folyik, főleg abból a célból, hogy megállapítsák az összeesküvők személyazonosságát.

Ezen a héten vegyen
hőmérőt és barométert
KECSKEMÉTINÉL

Bulev. Duca 2

Február 15-23-ig külön hőmérő-krakat.
Erdemes megnézni!

Valcovici professzor bejelentette az irányított gazdálkodást

„A nemzeti munka védelme nem jelenti a kisebbségi örök üldözését”

Kolozsvárról jelentik: Valcovici professzor, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának ipari és kereskedelmi főtitkára enklétével Kolozsváron gyűlés volt, amelynek során Szamos és Maros tartományok iparának és kereskedelmének képviselői előterjesztették javaslataikat a tartományi és megyei titkárok kinevezését illetőleg. Bucarestbe való visszatérése előtt a Románia című lap munkatársa nyilatkozatot kért Valcovici főtitkártól, aki a feltett kérdésekre kijelentette, hogy Erdély fővárosában olyan légkört talált, amelyet a legnagyobb fokú nemzeti szolidaritás és megértés jellemez. A szakmai alapon felépített alkotmányos rendnek elsősorban Erdély fogja hasznát látni, mivel mód nyílik ipari és kereskedelmi tevékenységének teljes elismerésére. A gyűlés folyamán nagy lelkesedéssel fogadta a román elem kereskedelmi és ipari támogatásának jelszavát. Öfel-

sege nevének említése pedig mindannyiszor véget nem érő éljenést váltott ki a jelenlévők részéről.

— Magától értetődik — folytatta Valcovici professzor —, hogy

a nemzeti munka védelme nem jelenti a kisebbségi örök üldözését.

A Nemzeti Ujjászületés Arcvonal a országépítő munka érdekében minden energiát mozgósítani kíván és az érdem megjutalmazását a hozott közhaszon szerint állapítja meg, tekintet nélkül arra, hogy valaki román, vagy kisebbségi. Nem tűrhetjük azonban, hogy az ország bizonyos pontjain a nemzeti elem nyomoruságos életre legyen kényszerítve, míg olyan emberek, akik más nemzetiséghez tartoznak, bőségben élnek. Irányított gazdálkodásunk célja az, hogy a hazát azoknak védelmével erősítse meg, akik vérüket ontották konszolidálásáért.

Különvonal Budapestre

Utlevél nélkül

1939. március 9—15-ig!

Csak személyazonossági igazolvánnyal, melyben a román állampolgárság be van írva. Részvételi díj 1490 lei. — Jelentkezések a

ROMANIA
menetjegyirodákban,
TEMESVÁR

c/o Központi Bank
I. Alba Iulia-ucca 1.
Telefon: 15—15

c/o Birdev
IV., I. C. Bratianu-ucca 45. sz.
Telefon: 26—83.

Kakuk János dr. terjesztette elő a Magyar Népközösség szervezeti szabályait

„Három eszmei pillérré támaszkodik a Népközösség”

Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk a Magyar Népközösség alakuló értekezletéről, amely Kolozsvárt folyt le. Az értekezleten Kakuk János dr. sebészfőorvos, a Magyar Ház és a Temesvári Magyar Dalárda elnöke a bánsági kiküldöttek nevében előterjesztette a bánsági magyar tömegszervezetek által a létesítendő romániai magyar népközösségre vonatkozólag kidolgozott szervezeti szabályzat tervezetét. Ennek főbb alapelvei a következők voltak:

A romániai magyar népközösség a Romániában élő magyarok nemzeti képviselője és népi munkaközössége, a romániai magyarság kulturális, gazdasági és társadalmi tevékenységének irányítására és gyakorlására, a román királyi kormány és a magyar vezetők közt 1939. január 17-én létrejött meg egyezmény értelmében.

A romániai magyar népközösség hivatásához és feladatához mérten három eszmei pillérré támaszkodik. Ezek: a keresztény világnézet, a nemzeti gondolat, a szociális igazság.

A népközösségi gondolatot felépülő társadalom nem ismer osztályokat, hanem csakis hivatásrendeket. A népközösség kebelében nincsenek születési előjogok, mindenkinek a helyét, helyzetét, jogait és kötelességeit a végzett munkája határozza meg.

A romániai magyar népközösséghez tartoznak mindazok, akiket a közös magyar eredet, vagy családjuk magyar hagyományai és magyar érzésük kapcsolt egybe és következetesen magyaroknak vallják magukat.

A szervezeti szabályzatban meghatározott keretek közt minden 21 éven felüli magyar férfi és nő indítványozó, tanácskozó és szavazó joggal bír, választó és választható. Bizonyos kategóriák nem gyakorolhatják a jogukat.

A romániai magyar népközösség működési köre Románia egész területére kiterjed. A vezetőség székhelye Kolozsvár. A népközösség, mint jogi személyiség, ingó- és ingatlan vagyont szerzhet és különféle vállalkozásokat létesíthet.

A romániai magyar népközösség szervezete a szomszédságokon épül fel és ezekből tevődik össze. Van községi, illetve városrészi, járási, illetve városi, vármegyei, vagy vidéki, tartományi és országos szervezet. A vármegyei, illetve vidéki szervezetek vezetőségét, az alsóbbfokú szervezetek kiküldötteit, az országos vezetőséget a megyei (vidéki) szervezetek által kiküldött delegátusok választják meg. A szervezetek alulról felfelé haladva, alakulnak meg a központ által kijelölendő ideiglenes szervezési bizottságok közreműködésével.

Vizrebocsátották a legnagyobb német hadihajót

Hitler kancellár megkoszorúzta Bismarck siremlékét

Hamburgból jelentik: Ma éjszaka 1 órakor bozótolták vizre Hamburgban egy 35 ezer tonnás német hadihajót, amelynek hossza 241 méter, szélessége 26 méter. A hadihajóra nyolc darab harmincegy és tizenkét darab tizenöt centiméteres lövető ágyút szereltek fel és az Otto von Bismarck nevet adták neki.

Hitler kancellár útban Hamburg felé, Friedrichsruheben megakasztotta útját, ahol megkoszorúzta Bismarck kancellár siremlékét. A Führer ezután válsreggelin vett részt, amelyen a jelenlegi Bismarck herceg, a vaskancellár leszármazottja, Ribbentrop külügyminiszter, valamint Réder tengerész nagys is jelen voltak. Ezután a kancellár folytatta útját Hamburgba, ahol az új hadihajó megkeresztelését végignézte.

richsruheben megakasztotta útját, ahol megkoszorúzta Bismarck kancellár siremlékét. A Führer ezután válsreggelin vett részt, amelyen a jelenlegi Bismarck herceg, a vaskancellár leszármazottja, Ribbentrop külügyminiszter, valamint Réder tengerész nagys is jelen voltak. Ezután a kancellár folytatta útját Hamburgba, ahol az új hadihajó megkeresztelését végignézte.

A kormány és a bulgár kisebbség megállapodása

Megalakul a bulgár Népközösség is

Bucurestből jelentik: A kormány kisebbségi politikájának egyik jelentős állomását képezi a bulgár kisebbséggel megkötött egyezmény, amelynek aláírására a napokban került sor. Ennek eredményeképpen a bulgár lakosság együttesen kérte felvételét a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába. Az egyezmény aláírását megelőzően, február 10-én, a bulgár népkisebbség vezetői tanácskozást folytattak Silviu Dragomir kisebbségi miniszterrel, akivel a meg egyezmény részleteit beszélték meg. Ennek megtörténte után Silviu Dragomir vezetésével Armand Calinescu helyettes miniszterelnökkel jelentkeztek kihallgatáson és ez alkalommal a helyettes miniszterelnök az egyezményt jóváhagyta. A kormány és a bulgár népkisebbség közötti megállapodás szövege a következő:

„Tekintettel a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának felállításáról szóló törvényre, valamint az 1938. augusztus 4-én kelt és a kisebbsé-

gekre vonatkozó rendelet törvényre, a következőket határoztuk el:

I. — A román állampolgárságu bulgárok csatlakoznak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalához. A vegyes lakosság városokban és községekben külön bulgár alosztályok alakulnak. Ezeket az alosztályokat a Legfelsőbb Nemzeti Tanácsban három tag képviseli. A titkári hivatalokba bulgár nemzetiségű hivatalnokokat is ki neveznek.

II. — Valamennyi bulgár érdekképviselet testülettelg beilleszkedik a már meglévő és az ezután megalkotandó törvényes szervezetekbe. Ezeknek a vezetőségében a bulgár kisebbség számarányának megfelelően kap helyet.

III. — A bulgár kisebbség politikai megnyilatkozása a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalában történik, ezenkívül a bulgárság számára engedélyezik egy olyan önálló szerv létesítését, amelyben kulturális, gazdasági és társadalmi célkitűzéseit megvalósíthatja.

Jordan Fetterov (s. k.)
Enciu Nicolov (s. k.)
Gh. Zogof (s. k.)

A magyarság tömeges belépése a Nemzeti Ujjászületés Frontjába

Temesvár magyar nemzetiségű lakossága nagy megértéssel fogadta a felhívást, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontjába lépjen. Az a megértő megállapodás, amely a romániai magyarság vezetői és a királyi kormány között létrejött, biztosítja a magyarságnak a Front kebelén belül a magyar tagozatot és a Magyar Népközösség megszervezésének jogát. A Magyar Népközösség lesz a magyarság kulturájának, szociális és gazdasági boldogulásának bástyája. Temesvárott annak a megbeszélésnek az alapján, amelyet Páll György dr. és Dadányi György folytattak Ciupe George dr. helytartósági vezetőiakkal és Tieran Emil dr. főpolgármesterrel, már megindultak a szükséges szervezkedési munkálatok annak érdekében, hogy a város magyarsága tömegesen beiratkozhassék a Frontba. Már jelentették, hogy a belépők román és magyar nyilatkozatokat írnak alá. A román nyilatkozatban fel kell tüntetniük népi hovatartozásukat és a nyilatkozatot sajátkezűleg írják alá. A magyar nyilatkozatokat a szervezők gyűjtik a Front kebelén be il létesítendő magyar tagozat számára. Biztosra vehető, hogy néhány napon belül a temesvári magyarság valamennyi huszonegy életévét meghaladt férfija és nője tagja lesz a Nemzeti Ujjászületés Frontjának.

A belépések megkönnyítésére a magyar vezetők úgy állapodtak meg a királyi helytartóság és a városi háza vezetőivel, hogy

Temesvárott az egyes városrészekben jelenlétező, illetve összejárási helyet létesítenek, ahol az érdekeltek magyarok román és magyar szövegű nyilatkozat kitöltésével és aláírásával lépnek be a Nemzeti Ujjászületés Frontjába, illetve annak magyar osztályába. A temesvári összejárási helyek a következők:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN

dr. Páll György ügyvédi irodája (Piata Unirii 8.), az Erdélyi Gazdasági Egyet irodája (Lonovits ucca 8.) és a Katolikus Népszövetség irodája (Str. Cosbuc 9.) Az első és harmadik összejárási hely délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig, az EGE iroda délután 5 órától este 9 óráig áll rendelkezésre.

A II. KERÜLETBEN

Tóth Sándornál (Mercantil r. t. Piata Traian 1.) reggel 7 órától déli 1 óráig, délután 3 órától este 9 óráig, Tóth Benjáminnél (Str. Moise Nicoara 16.) reggel 8 órától este 9 óráig, Kánya Gyulánál (Római Katolikus Ifjúsági Egyet, Str. Bontila 7.) déli 1 órától 3 óráig és a Seethaler vendégőben (Str. Balas 28.) reggel 8 órától este 9 óráig, — a II. kerületi szőlőkben a Petőfi-csárdában este 6 órától 9 óráig, a II. kerületi Strand-telepen a Csáky-vendégőben reggel 8 órától este 9 óráig lehet jelentkezni.

A III. KERÜLETBEN

összejárási helyek: a református parochia (Str. Timotei Cipariu) délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig, a Kiefer-vendégő (volt Novotny-vendégő a Lahovari téren) délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig, Arva Pál „Sárga rigó” vendégője a Niemetz-kertnél este 6—8 óráig, a Nuber-vendégő a Brancoveanu ucca meghosszabbításánál este 6—9-ig, László Aron lakása a Pokorny-telepen (Str. Glad 1.) reggel 8 órától este 8 órától, a Fuchsa-vendégő a Brancoveanu és a Porumbescu uccák sarkán délelőtt 9-től 12-ig és délután 3—5-ig, továbbá a Bulev. Carol és a Brancoveanu uccák sarkán levő vendégőbe délelőtt 9—12-ig, délután 4—6-ig.

A IV. KERÜLET

összejárási helyei: Pál László dohánytözséje a Bul. Carol és a Mircea Voda ucca sarkán, a Németh-féle hentesüzlet mellett reggel 8-tól este 8-ig, a Fehér Hajó vendégő (Str. Bratianu 16.) reggel 8-tól este 9 óráig, Tapaviesky Tibor (Str. Fröbl 33.) délután 1 órától 5 óráig, Bacso Béla (Str. Budai Delianu 31.) délután 1 órától 5 óráig és Gulyás István (Str. Gelu) este 6-tól 9 óráig.

AZ V. KERÜLETBEN

összejárási helyek: a mehalai Bodnár-vendégő, a Blaskovits-telepi Szlávik-vendégő (Str. Geml) és a Schneider-vendégő (Alea Russu) és a Rónáczon Dóczy Árpád asztalosárúgyára (Str. D. Marinescu 16.), valamennyi reggel 8 órától este 9 óráig. Ezen összejárási helyek kedden, február 14-én kezdődnek meg működésüket.

Olaszország 70 millió font angol kölcsönt kap?

Londomból jelentik: Az Evening Standard értesülése szerint Anglia hetvenmillió font kölcsönt folyósít Olaszország részére. A nagyszegű kölcsönt a lap szerint három héten belül folyósítanak Itália részére. Az újság azzal igyekszik értesülni alátámasztani, hogy rávilágít arra a körülményre, hogy a közeli napokra tervezett három hajózállomány aranyat, amit Amerikába akartak szállítani, letiltották.

Küszöbön áll Franco tábornok elismerése

Chamberlain tartózkodó nyilatkozatot tett az alsóházban. Franco tábornok enyhíti a franciákkal és angolokkal folytatott tárgyalások hatását

Diplomáciai lépés a Dewonshire bombázása miatt

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök az alsóház mai ülésén kijelentette, hogy

az angol kormány mindezekelőig még nem hozott határozatot Franco hadifélcént való elismerésére vonatkozólag.

Az angol kormányelnök kijelentette, hogy ebben a tekintetben állandó kapcsolatot tartanak fenn a francia kormánnyal. Arthur Henderson munkáspárti képviselő megkérdezte Chamberlain miniszterelnököt, hogy Anglia de facto, vagy de jure hajlandó elismerni a nemzeti spanyol kormányt.

— Az események oly gyors tempóban követik egymást — mondotta a miniszterelnök, hogy erre vonatkozólag semmi biztosítékot nem tudok adni. Annnyit azonban kijelenthetek, hogy Ófelsége kormánya, amely állandóan összeköttetésben áll a francia kormánnyal, még nem hozott határozatot az ügyben.

Arra a kérdésre, hogy mielőtt a kormány a kérdésben határozna, összehívja-e a parlamentet, a miniszterelnök kijelentette, hogy

a kormánya magán vállalja a felelősséget.

Attlee őrnagy megkérdezte a miniszterelnököt, hogy előbbi álláspontjához híven mindaddig nem ismeri el Franco tábornok hadviselési jogát, míg a Spanyolországban tartózkodó olasz önkénteseket vissza nem hívják, ugyanennek az elvnek az alapján és ugyanezen okokból nem ismeri-e el de jure a nemzeti spanyol kormányt?

Chamberlain arra kérte a felszólalót, hogy a kérdést írásban is terjessze elő.

Henderson képviselő elégedetlenségét fejezte ki a miniszterelnök válasza miatt. A burzsoi kormány az angol részről való elismerésével kapcsolatban angol politikai körökben kijelentették, hogy az angol kormány abban az esetben, ha a burzsoi kormány véget vet a további hiábavaló vérontásnak,

minden kétséget kizáróan azonnal elismeri Franco kormányát.

FELHABORODÁS LONDONBAN A DEWONSHIRE BOMBÁZÁSA MIATT

Londonból jelentik: Angol politikai körökben nagy megrökönyödést váltott ki a Dewonshire angol hadihajó elleni repülőtémadás híre és nem titkolják, hogy ennek az esetnek súlyos következményei lesznek. Hivatalosan megállapítják, hogy a légitámadás akkor érte az angol hadihajót, amikor annak fedélzetén a Minorca sziget átadására vonatkozó tárgyalások folytak. A tárgyalások a spanyol nacionalisták érdekeit szolgálták, ezért teljesen kizárt eshetőségnek tekinthető, hogy akár spanyol nacionalista, akár köztársasági repülőgépek hajtották volna végre a támadást. Angol politikai körökben megvannak győződve arról, hogy

a légitámadást olasz gépek hajtották végre,

amelyek Malorca szigetéről indultak el a támadás végrehajtására. Az angol admirális részéről megindult vizsgálat megállapította, hogy a támadást Savoya-típusú bombavető gépek követték el és hogy az egyik bomba a Dewonshiretől harmincnégy méterre zuhant alá.

Francia körökben is nagy izgalmat váltott ki a Dewonshire elleni támadás. Francia politikai körökben nem tartják kétségesnek, hogy olasz repülőgépek követték el a támadást. Ez annál valószínűbb — hangoztatják mértékadó helyről — mert a spanyol polgárháború jelenlegi helyzete olyan, hogy mindkét hadviselő fél saját érdekében tartózkodik angol hadihajó megtámadásától. Párisban attól tartanak, hogy ez

a légi támadás súlyos komplikációkhoz vezethet.

MIT TARTALMAZ FRANCONAK MUSSOLINHEZ ÉS HITLERHEZ INTÉZETT LEVELE?

Rómából jelentik: Lord Perth angol követ vasárnap megjelent Ciano gróf külügyminiszternél, akivel hosszas tárgyalást folytatott. Ez három nap óta már a második látogatás.

Lord Perth azt a kérdést intézte az olasz külügyminiszterhez, hogy érvényesek-e a Chamberlain miniszterelnök római utazásakor létrejött megállapodások, vagy pedig Olaszország azokat tárgyalásnak tekinti, az angol követ ra-

mutatott arra, hogy az olasz kormány a spanyol kérdésben olyan magatartást tanusít, amely nincsen összhangban a Rómában létrejött megállapodásokkal. Ciano gróf azt válaszolta az angol követnek, hogy Anglia magatartása sincsen összhangban a római megállapodásokkal. Anglia a spanyol kérdésben olyan magatartást tanusít, ami akadályozza Francot abban, hogy végleges győzelmet arasson. Olasz részről úgy találják, hogy a spanyol köztársasági csapatok újabb megállapítható ellenállása és azon elhatározása, hogy Középspanyolországban a harcot teljes erővel folytatják, angol befolyásra vezethető vissza. Ciano gróf kijelentette még, hogy abban az esetben, ha Franco végleges győzelme elé újabb akadályok gördülnének, akkor

az olasz kormány revízió alá vonja az angol-olasz megállapodást.

A nacionalista spanyol követ vasárnap este megjelent Mussolini előtt és átnyújtotta Franco tábornok levelét. Az üzenet átadásakor jelen volt Ciano gróf külügyminiszter is. Politikai körökben Franco tábornok személyes üzenetének nagy fontosságát tulajdonítanak.

Hitler kancellár vasárnap este a nacionalista Spanyolország követét fogadta, aki Franco tábornok sajátkezű levelét nyújtotta át Hitlernek. Az átnyújtásnál jelen volt Ribbentrop külügyminiszter is. Kiszivárgott hírek szerint Franco levele fontos üzenetet tartalmaz. Úgy tudják, hogy Hitler nagy tartózkodással fogadta Franco üzenetét.

FRANCO MEKKÖZÖNTÉ A SEGÍTSÉGET

Berlinből jelentik: Az Angriff vezérekkel ír Franco tábornokhoz és azt írja, hogy nyugodtan megbízhat a Berlin—római tengely hatalmába és így nem szükséges, hogy függő viszonyba kerüljön

Londonnal és Párisal. A Daily Telegraph szerint Franco Hitlerhez levelet intézett. Közli a levélben, hogy sohasem fogja elfelejteni azokat a szolgálókat, amelyeket Németország és Olaszország tettek a nemzeti Spanyolországunknak. Beavatott körök szerint Franco tábornok ezzel a levéllel enyhíteni akarta azt a hatást, amelyet a nyugati nagyhatalmakkal folytatott tárgyalásai Berlinben keltettek.

ANGLIA ÉS FRANCIAORSZÁG ELISMERIK A FRANCO-KORMÁNYT

Az angol lapok pártpolitikai különbség nélkül bejelentik, hogy Nagybritannia és Franciaország elfogadják ismerni a Franco-kormányt. Ez a határozat Páris és London között egyezmény alapján történik és egyszerre fogják azt bejelenteni. A nemzeti kormány elismerése sokáig már nem késhet. A Daily Mail szerint lehetséges, hogy

Franciaország már kedden, Anglia pedig szerdán elismeri Franco-kormányát,

amely Spanyolország háromnegyedrészére felett uralkodik.

FRANCIA TÁBORNOKI BIZOTTSÁG VIZSGALATA SPANYOLORSZÁGBAN

Párisból jelentik: Az a három tábornokból álló francia katonai bizottság, amely Franco tábornok meghívására Spanyolországban járt, megállapította, hogy a francia—spanyol határ mentén sem támadó, sem védelmi jellegű katonai felkészültségnek nyomát sem találták.

AZ ÍREK ELISMERTÉK FRANCO-T

Dublinből jelentik: Az ír szabadállam külügyminisztériuma hivatalos közleményt adott ki, amely bejelenti, hogy az ír szabadállam elismerte Franco kormányát. A szabad állam követe átnyújtotta Burzsoiban megbízó levelét.

BOMBÁZTÁK MADRIDOT, AHOVA MEGÉRKEZETT NEGRIN

Valenciából jelentik: A minisztertanács szombaton hivatalos közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy a kormány olyan intézkedéseket készít elő, amelyek az ország összes erőforrásait a spanyol függetlenség védelmének szolgálatába állítják. Madridi jelentés szerint Negrin miniszterelnök és Del Vayo külügyminiszter vasárnap Madridba érkeztek. Megérkezésük után azonnal minisztertanácsot hívtak össze. Madridot egyébként a nemzetiek szombaton és vasárnap ágyúkkal lötték. Előbb a megcrösztített pontokat bombázták, később az egész város területét.

Grete Weiser, az UFA egyik sztárja, legújabb szerepében

Kijelölték a magyar társadalmi egyensúlyjavaslat vezérszónokait

Csütörtökön kezdődik a javaslat általános vitája. Fantasztikus híreket közöl egy jobboldali újság új magyar kormányról

Budapestről jelentik: A magyar képviselőházat szerda délelőtt 11 órára hívták össze. A formális ülésen Makkay János előadó ismerteti fogja a második zsidójavaslat bizottsági jelentését. Csütörtökön délelőtt 10 órakor megkezdődik a zsidójavaslat általános vitája. A magyar képviselőház összes pártjai a legnagyobb felkészültséggel várják a zsidójavaslat vitáját. A kormány párt vezérszónokai Krúdy Ferenc és Péchy László lesznek, a függetlenségi párt vezérszónoka Sztranyavszky Sándor, a Rassay párté maga Rassay Károly, a szociáldemokrata párté Payer Károly. A független kisgazdapárt és a Bornemissza-Mikecz csoport még nem döntöttek, hogy ki legyen a vezérszónok a zsidójavaslat vitájában. Érdekes, hogy a javaslat plenáris ülésének általános vitájában elhangzó be-

szédeket Meccsér András indítványára ki fogják nyomtatni.

A szélsőjobboldali Pesti Újság című lap azt a fantasztikus értesítést közli, hogy ellenzéki körökben célzatos híreztetések vannak forgalomban az Imrédy-kormány állítólagos válságáról. Már kormánylistát is terjesztenek, amely a Imrédy-kormány bukása után, mint nagy kabinet venné át a kormányt. Ennek a kormánynak az élén Szűllő Géza lenne és az ő vezetése alatt a következő kormánylistát kombinálják. Külügyminiszter: gróf Bethlen István, földművelésügyi miniszter: Eckhardt Tibor, belügyminiszter: Sztranyavszky Sándor, kultuszminiszter: Korniss Gyula, kereskedelemügyi miniszter: Winkler István, igazságügyminiszter: Mikecz Ödön és pénzügyminiszter: Reményi-Schneller.

Japán nem annektálja Hainant,

csak stratégiai szempontból szállta meg

Tokióból jelentik: A francia nagykövet tegnap átnyújtotta Arita külügyminiszternek Franciaország tiltakozó jegyzékét Hainan szigetének megszállása miatt. A francia nagykövet nyilatkozatot kért arra nézve, hogy milyen természetű és milyen időtartamu a sziget elfoglalása. Arita külügyminiszter kijelentette, hogy

a blokádnak megerősítése miatt volt szükség a sziget megszállására,

hogy könnyebben megtörténjen Csang-Kai-Sek legyőzése. Japánnak nincsen szándékában a szigetet annektálni.

Japán nem akarja véglegesen uralmába venni Hainan szigetét

és egyelőre idő előtti a sziget jövőjére vonatkozó bármilyen vita, miután Japán katonai okok miatt szállta meg a szigetet. Ezt a kijelentést

tette a külügyminisztérium képviselője a Reuter-ügynökség tudósítójának is.

Japán repülőgépek elszálltak Ianceu, Kansu tartomány fővárosa felett. A kínaiak elkészenedten védekeztek. A japánok összesen 18 kínai repülőgépet lőttek le. Az egyik japán repülőgépen egy újságíró is tartózkodott, aki könnyebben megsérült.

Jaspar — deznált belga miniszterelnök

Brüsszélből jelentik: Lipót király Jaspar katolikus államminisztert bízta meg a kormányalakítással. Jaspar elfogadta a megbízást és nyomban megkezdte tanácskozásait a pártok vezetőivel. Illetékes

Rublee kiválik a menekültügyi bizottságból

Londonból jelentik: A Times diplomáciai szerkesztője jelenti, hogy Rublee, a menekültügyi bizottság igazgatója lemond és visszatér az Egyesült Államokba. Elhatározásának oka a német kormányval folytatott tárgyalások következménye. A német emékirat, amelyet berlini látogatása során átnyújtott neki, azt javasolta, hogy 150—200 ezer zsidót engednek kivándorolni Németországból és hogy a Németországban maradt zsidók segítségét kapnak, hogy jobb körülménye között élhessenek. Az emigránsok vagyonának egy részét fordítják erre a célra, valamint elutazásukra és felszerelésükre.

A megbízható helyettes

Írta: ANTHONY PARMENTER

Oliver alig félórával azután, hogy hazulról távozott, az irodából felhívta a feleségét:

— Edna, jó üzletet ajánlok neked.

Az asszony kissé megdöbben, mert az ura nem szokta őt az üzleti ügyeibe beavatni. Az is szokatlan volt, hogy napközben hazatelefonoz. Óvatos tartózkodással felelte:

— Tudod, hogy a jó üzletet nem vetem meg. Miről van szó?

— Arról a fátýólról, amit tegnap este említett nekem és azt mondtad, hogy a fekete kalapodhoz okvetlenül szükségem van arra. Így van?

— Nagyon is így van, drágám.

— Nos, jó üzletet ajánlok neked. Megveszem neked a fátýólt, de te cserébe tégy nekem egy kis szivességet.

— Mi volna az a szivesség? — kérdezte Edna. Most már nem csupán kíváncsi volt, hanem az egész ügy hihetetlenül gyanusnak tűnt fel.

— Ó... semmiség az egész, de nekem mégis szivességet teszel velem. Ma déli tizenkét órára Basil bátyámmal abban állapodtam meg, hogy a tőzsdepalota főkapuja előtt találkozunk. Az öreg azt akarja, hogy segítsék neki autót vásárolni, mert nemsokat ért hozzá. Tudod, hogy a vén medvének nincs telefonja és most már bojt is hiába küldök hozzá. Korán reggel szokott hazulról elmenni és sejtelmem sincs, hogy merre csavarog. Az öreg nagyon érzékeny természetű, nem szeretném megsérteni és nem várathatom hibába. De nem tudok szabadulni. Légy olyan kedves és menj el pont tizenkettőre a tőzsdepalota főkapujához és ments ki a vén rozmárnál. Csak ennyit kérek, drágám.

— Borzasztó! Éppen ma délelőtre annyit utam volna. Bemondtam magam tízre a fodrászhoz, aki tartóshullámot készít és egy órára a kozmetikushoz. Nem tudom, miképpen oldjam meg mindezt úgy, hogy tizenkettőre az öreggel tudjak találkozni.

— Mire való a telefon?

— Azt hiszed, olyan könnyű a fodrásznál és a kozmetikusnál a két nap előtt kitűzött időpontot megváltoztatni? És mindez egészen más irányban van, mint a tőzsde.

— Edna, ezt meg kell tenned! Elég, ha az egyiket mondod le s tizenkettőkor így elintézheted a

találkozást.

— Mit tegyek? Nem hagyhatlak cserben! Pedig nagyon kellemetlen, éppen ma. De elintézem. Rendben van!

Oliver két órákor érkezett haza az ebédre. A felesége még nem volt otthon. A szobalány azt mondta, hogy háromnegyedkettőre várta az asszonyt.

A férj leült a dohányzóba, elővette az újságját és megkísérelte olvasni. De olyan türelmetlen volt, hogy egy betűt sem értett meg az újság cikkeiből. Nyugtalanította, hogy Edna, szokása ellenére, még az ebéd idejére sem jött haza. Mi történhetett? Hiszen az öreggel való beszélgetés legfeljebb tíz percet vehetett igénybe, mert a vén skót egyáltalában nem bóbészdú.

Végre negyedhárom után megérkezett az asszony. Holt fáradt volt, szinte lerogyott egy karosszékbe és szemrehányó hangon mondta:

— Mondhatom, hogy nehéz munkával érdemelt ki a fátýólt!

— Mi történt, angyalom?

— Térdig lejártam a lábamat. Aha, tudok lélegzeni a fátýólságtól. És erről te azt mondtad, hogy „semmiség az egész”? Ilvenk vagyunk, ti férfiak. Amit az asszony nyekélbe mond az semmiség... Nem vesztetek figyelmet arra, mennyi időbe, munkába kerül.

— Nem értem, hogy miről beszélsz. Hiszen csak arra kértél, hogy...

...csak arra kértél, hogy...? Ezek azok a dolgok, amiket, ti férfiak nem tudtok megérteni — szakította félbe Edna indulatosan. — Inkább gondoldj arra, hogy máskor ne vállalj olyan találkozást, amelyet azután nem tudsz betartani. Képzeld csak el, hogy a tartóshullám készítését feltétlenül át, nagy könyörgéssel a fodrásznál az előre megállapított idő helyett és kénytelen voltam taxival odaszárgulani, hogy tizenkettőre a tőzsdénél lehessenek. Nem is akarta ilyen rövid idő alatt vállalni a munkát, de valahogy mégis elkészült vele. Szerencsére belátta, hogy indiár frizurával nem mehetek ma este színházba. Az ilyen fodrásznak több belátása van, mint... sok férjnek.

— Kár, hogy nem borbély felesége lettél, ha olyan szerelmes vagy beléjük.

— Szellemességre mindig ráérték, ha az asszony rovására elémkedhettek. Inkább arról beszélj,

hogy Marion barátnóm, ha új kalapot akar vásárolni, elmegy a Regent Street-ben a legelső kalaposnőhöz és tetszése szerint vásárolja meg azt a kalapot, amelyik az izlésének megfelel, de én kénytelen vagyok a város túlsó végére menni, hogy olcsó üzletet kutassak fel. Mert te mindig azt prédikálsz, hogy spórolni kell. Hát bizony, nekem az örökös spórolás már a nyakamon nő ki!

— Új kalapról beszélte... ha jól értettek? De hiszen szó sem volt arról a mult hónapban vásárolt fekete kalapod óta, hogy új kalapot akarsz!

— Hogy képzéled, hogy a gesztenyeszínű fátýólt a fekete kalapodhoz viselhessem? Különböző nézd csak, drágám, hogy áll az új kalap?

— Remekül.

— Nem fogod elhinni, ha megmondom, hogy milyen olcsó volt.

— El tudom képzelni... De ki kényszerítette arra, hogy gesztenyeszínű fátýólt vásárolj, amikor a szép, fekete kalapodhoz kellett a fátýólt?

— Azt hiszed, hogy ez úgy lehet elintézni, mintha te egy skatulya szivart vásárolsz? Borzasztó, hogy a férfianak mennyire nincs fogalmuk arról, hogy mi az izlés? Hát, ha éppen érdekel, úgy történt, hogy abban az olcsó üzletben, a Tower hidon túl a Bridgeport utcában, nem találtam olyan fátýólt, amit fel lehet tenni, ha az ember nem akarja magát lenéztetni a barátnőitől. Így autóbuzson mégis elszárguldtam a Regent Street-be Marion masamódjához és ott mindjárt ezt a gesztenyeszínű fátýólt mutatták. Megtetszett és megvettem. Vagy talán már azt is le akarod tagadni, hogy cserébe a kért szivességet fátýólt ígértél nekem?

— Dehogy tagadom... De kalapról nem volt szó...

— Csak nem kívánod, hogy gesztenyeszínű fátýólt fekete kalapon viseljek? És még, ha meglátnád, hogy ez a kalap és fátýólt milyen remekül illik az új barna ruhámhoz!

— Az új barna ruhához...? — dadogta Oliver és szédelten rogyott le egy székre. Csak egy perccel később tudta kinyögni: — És Basil bátyámm mit szolt ahhoz, hogy nem én jöttem el?

— Basil bátyád... Basil... Ó Hát ez már igazán mindennek a teteje! Hogy lehettem volna tizenkettőkor a tőzsdénél, amikor annyiféle dolgot intéztem el feltétlenül mostanáig!

Százezrével zarándokolnak a Szent Atya ravatalához

Kedden lesz a temetés. Pacelli vagy Schuster lesz az új pápa. Hogyan választja meg a konklávé a pápa trónus utódját?

Negyedóránként zug a Szent Péter-templom harangja...

Rómából jelentik: A Szent Péter-bazilika díszes és hatalmas kapuja hétfőn reggel nyolc órakor nyílt meg a nyilvánosság előtt és a tömegek zarándoklása megindult a ravatalhoz. A bazilika főoltára előtt magasra emelve fekszik gyönyörű érckoporsójában XI. Pius pápa teljes főpapi díszben, nyugodt, békés arcát csak az aranykeretes szemüveg hiánya teszi szokatlanná. A ravatal két oldalán kivont karddal díszgyenruhában állnak a nemes testőrség tagjai és a ravatal körül a vatikáni gyóntató és egyéb papfunkcionáriusok imádkoznak állandóan. Díszes és magas állványokon gyertyák égnek és a tömegek megszakítás nélkül, százezer számra jönnek a ravatalhoz, hogy lerójják kegyeletüket. Minden negyedórán megszólal a Szent Péter-bazilika harangja, zúgva járja be a város uccáit és tereit, ahol mindenütt félpárbóra eresztett zászlókkal gyászolják a pápát.

Pacelli bíboros személye előtérben

Páriból jelentik: A pápa halálával megüresedett trón betöltésének kérdésével foglalkozik a francia közvélemény. A lapok különféle képpel találgatják a választás különféle eshetőségeit. A haloldali állású Oeuvre hangoztatja, hogy a pápai trón betöltőjének nem kell feltétlenül olasz származásúnak lenni. Az Epoque úgy tudja, hogy a külföldi bíborosok nagyrésze Pacellira fogja szavazatát adni. A Figaro azt írja, hogy a helyzet még bizonytalan.

Sokan emlegetik Schuster milánói érsek nevét, de miután azt is hangoztatják, hogy a pápa csakis olasz lehet.

Így sok esélye van Della Coste firenzei érseknek is. Mégis lehet, hogy néhány szavazat külföldi bíborosokra, nevezetesen Verdier és Serédi bíborosokra is eshet.

Budapesti jelentés szerint Serédi Jusztinián hercegprímás, aki hivatalból tagja a bíbornoki testületnek, még egyelőre Budapesten tartózkodik, ahol kedden délelőtt 10 órakor a Mátyás-templomban nagy papi segédlettel díszes rekviemot mutat be és csak szerdán reggel utazik el Rómába, a pápaválasztó konklávé ülésére.

ELŐKÉSZÜLETEK AZ ÚJ PÁPA VÁLASZTÁSÁRA

XI. Pius pápa a ravatalon fekszik és a temetési előkészületekkel együtt a pápaválasztásra is folytak a készülődések. A bíbornoki kar tagjai a világ minden részéről Rómába sietnek, hogy idejében ott legyenek a választáson, amely a régi hagyományok között folyik le. Különböző pápák, közöttük legutóbb XIII. Leo is, sokat változtattak az ősi választási eljárásról, amelyet bár leegyszerűsítettek, mégis rendkívül bonyolult és hosszadalmas. Pontosan még nem tudják a pápaválasztó konklávé összeülését napját, de rendszerint

tizenöt nap telik el az összehívás és a megnyitás között,

hogy minden bíborosnak legyen elegendő ideje Rómába érkezni. A választási aktus a Vatikán egy külön hatalmas palotájában történik, amelybe csak a bíborosok, azok kamarásai, titkárai, szolgálói, betegápolói és a szolgálatot végző prelátusok léphetnek be. Aki egyszer átlépte a konklávé épületének küszöbét, azt a választás befejeztéig többé nem hagyhatja el. Ugy a bíborosok, mint személyzetük

csak rendkívül súlyos betegség esetén távozhhatnak, de vissza többé nem térhetnek.

Minden bíboros külön cellát kap, ami azonban csak képletesen cella, valóságban pazar berendezésű szoba a hozzátartozó ebédlővel, hálóval és dolgozószobával. Elképzelhető, hogy milyen hatalmas palota lehet a konklávé épülete, ahol hatvanöt bíboros külön lakosztályt kap és még a szolgáló és segédszemélyzet részére is jut hely. A konklávéba való belépés Veni Sancte-val kez-

dődik, azután felolvassák az alkotmányt, mire a választók esküt tesznek és elfoglalják cellájukat. Négy bíborosból álló bizottság apróra megvizsgálja a helyet és meggyőződik arról, nincs-e valami lehetséges, hogy bárki is bejuthasson arra a zárt területre, ahol a konklávé tartják. Ekkor kihirdetik a zárt, ami annyit jelent, hogy az új pápa megválasztásáig senki el nem hagyhatja az épületet és a bennlevőkön kívül oda senki be nem léphet.

HOGYAN TÖRTÉNIK A SZAVAZÁS

A szavazás maga a Sixtusi-kápolnában történik, ahol a bíborosokon kívül más nem tartózkodhatik. A választás háromféle lehet: közfelkiáltással, mintegy sugallatszerűen, megegyezéssel és szavazással. Legszokottabb mód a szavazás, amely három részre tagolódik: előszavazás, szavazás és utószavazás. Az előszavazás magában foglalja a szavazójegyek elkészítését, a szavazószedőknél és azoknak az ápolóknak a kijelölését, akik a beteg bíborosoktól a szavazatokat átveszik.

Az lesz a pápa, aki a szavazatokat leggyakrabban kétharmadát megkapja,

a magáét nem számítva. Nagyjában kétszer szavaznak: reggel mise után és délután, meghatározott időben, 3 vagy 4 órakor. Minden bíbornoknak, akit csak betegsége vissza nem tart cellájában, kiközösítés terhe alatt részt kell vennie a szavazásban. A szavazás szigorú szabályok szerint történik. A szavazó bíbornok az oltár elé járul, letérdel, imádkozik, majd leteszi szavazójegyet egy tányérkára és onnan becsusztatja egy arany kehelybe. Amikor a szavazás megtörtént, az egyik szavazószedő bíboros megszerzi a kehelyben a szavazójegyeket, azután megszámlálja a szavazatokat. Közben az ápoló-bíborosok összeszedik a betegek szavazatát. Ha a szavazatok száma nem egyezik,

a szavazójegyeket elégetik és a szavazást megismétlik.

Fontos gazdasági tárgyalások indulnak meg az angolokkal

Német kommentár Semphill lord bucaresti utjához

Berlinből jelentik: A német sajtó rendkívül nagy fontosságot tulajdonít Semphill lord romániai tárgyalásainak. Az Essener Nationalzeitung közli, hogy Anglia 3—5 millió fontos kölcsönt ad Romániának és legközelebb Ushborne angol tengernagy Bucurestibe utazik, állítólag azért, hogy megbeszélje egy Constanta melletti katonai kikötő megépítését. A kikötőt Anglia építené meg Románia számára. A Berliner Börzen-

zeitung aggodalmasnak tartja, hogy Anglia fát és búzát venne át Romániától és megállapítja, hogy az Angol Bank úgy Spanyolországban, mint Romániában mindenbe belelti az orrát.

Bucurestiből jelentik: Egy angol küldöttség Thompson megbízással az élen, a fővárosba érkezett. A küldöttséget a földművelésügyi minisztériumban fogadták.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kúrt. ucca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

Ha a szám egyezik, megkezdődik a szavazócédu-lak kibontása. Az egyik szavazószedő fog egy cédu-lát, jól megnézi és átadja a második szavazószedőnek, aki hasonlóképpen egy harmadikhoz juttatja, ez azután hangosan felolvassa a nevet. Végül az összes szavazójegyeket összegyűjlik és beteszik egy másik kehelybe és igazolás után elégetik.

ÖRÖMET HIRDETEK NEKTEK

Hogy valakit pápává válasszanak, a szavazatok kétharmad részét kell megkapnia. Magára azonban nem szavazhat. Erről úgy győződnek meg, hogy megkérdezik, milyen jelet, vagy jelszót tett szavazólapjára. A szavazás mindaddig folyik, amíg egy bíboros el nem éri a kívánt kétharmad többséget. Ezért van az, hogy

a választás sokszor napokig, nem ritkán egy hétig is tart.

A megválasztottnak hangosan ki kell jelentenie, hogy elfogadja a megválasztást, azután nyilatkozik, hogy milyen nevet választ. Amikor ez is megtörtént, az első diakonus-bíbornok kilép a Szent Péter bazilika erkélyére és a következő szavakat intézi a kint várakozó tömeghez:

— Örömet hirdetek nektek! Pápánk van...

Itt megnevezi azt a bíborost, akit megválasztottak és közli, hogy az illető milyen nevet vett fel.

A tömeg, amely az elégetett szavazójegyek felszálló füstje révén már értesült, hogy a pápaválasztás megtörtént, rendesen a lelkesedés kitörő örömmujongásával fogadja a választást.

A TEMETÉS IDEJE

A bíbornokok általános kongregációja újabb gyűlést tartott, amelyen 30 bíbornok vett részt. Kedden délelőtt lesz a temetés. A pápát — utolsó kívánsága szerint, — a Vatikán kriptájában X. Pius mellé helyezik örök nyugalomra.

MAGYARORSZAG RÉSZVÉTE

Budapestről jelentik: Horthy Miklós Magyarország kormányzója, Imrédy Béla magyar miniszterelnök és Csáky gróf magyar külügyminiszter XI. Pius pápa elhunytá alkalmából részvétáviratot küldtek a bíbornoki karhoz. A részvétáviratokra ma Pacelli és Bel Monte bíboros igen meglehetősen táviratban köszönték meg a magyar államférfiak részvétét.

Csütörtökön, (16-án) indul diadalutjára a Scala moziban Hófehérke és a hét törpe

Ezt a filmet mindenkinek meg kell néznie, szegény, gazdag, fiatal vagy öregnek! Ez egy olyan élmény és művészet, ami eddig nem volt, ez a film a jövő évszázadok csodája. A filmnél semmiféle kedvezményes- vagy ingyenyegyet nem érvényes. Minden gyermeknek külön jegy váltandó

Kedden és szerdán utoljára „A vörös orchideák“

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 100, egész évre 300 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Társaságoknak, közhataloknak és közintézményeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Farsangi naptár

Február 18.: A Harmonia dalegyet álarcos jelmezálja a Kiefer-vendéglóban.

Február 18.: Ifjúsági bál a Whitehouse palotában.

Február 19.: Sporthirlapírók bálja a Tiszti Kaszinó helyiségében.

Február 19.: A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 20.: Pincérbál a kulturapalotai Vigadóban.

Február 23.: Műgyejelemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

Március 4.: A nemzetkisebbségi újságírók bálja Bucurestiben.

— IDŐJÁRÁS: Változó felhőzet és a hőmérséklet csökkenése várható.

— JUGOSZLAVIA ELSŐ BUCURESTII NAGYKÖVETE ÁTADTA MEGBIZÓ LEVELET. Bucurestiből jelentik: Tegnap délben a királyi palotában ünnepélyes külsőségek között nyújtotta át Jovan Dukics, Jugoszlavia első bucarestii nagykövete megbízólevelét OFelsége II. Caroly királynak. Az új nagykövet udvari hintóban egy lovasosztag kíséretével érkezett a palotába. Az iratok átnyújtása Gafencu külügyminiszter jelenlétében történt.

— A GÖRÖG MINISZTERELNÖK BUCURESTIBEN. Athénból jelentik: Metaxas miniszterelnök szombatán Bucurestibe utazik és részt vesz a Balkán-szövetség államainak február 20-án kezdődő konferenciáján.

— PALLAVICINI GYÖRGY ÖRGRÓF BIRALTA A MAGYARORSZÁGI KÖZÁLLAPOTOKAT. Budapestről jelentik: A múlt vasárnap Szülő Géza felvidéki képviselő tartotta a Nemzeti Kaszinóban a Széchenyi emlékszéjét. A régi szokáshoz híven, tegnap a kaszinó tagjai és mintegy 50 képviselő és főrend Szülő Géza ünnepelésére jöttek össze. A kaszinó nevében Pallavicini György örgróf köszöntötte Szület, megállapította, hogy az előzők különbek voltak, mint a jelenlegi utódok. A múlt a közszabadság, a köztisztesség és a közbiztonság korszaka volt, a mai napokra ezeket nem lehet mondani. A háború és a forradalom felfordulása után az alkalmazkodás szelleme vált urrá és a vezető magyar társadalom csodát mondott, hogy a tartalom nélküli jelszavak korát éljük. Pallavicini sulyos bírálatot mondott a különböző jelszavakról: és megállapította, hogy a vezetés olyanok kezébe csúszott át, akiket urgylólet vezet. Pallavicini élesen bírálta a magyar politikai életet és kikejt a különböző divatos jelszavak és mozgalmak ellen, amelyekhez sokan sietve csak azért csatlakoznak, hogy valamilyen le ne maradjanak az ígért földjéről.

(—) Ellopták a földiken dolgozó földművesek ruháit. Gheban Gheorghie és Ionas Ioan csavargók az elmúlt évben Varjas község határában észrevették, hogy a földiken dolgozó két gazdálkodó örízetlenül hagyta ruháit. Erre odaosontak és elemelték azokat. Nem jutottak azonban messzire, mert a lopást észrevették és mindkettőjüket elfogták. A temesvári törvényszék tegnap Gheban Gheorghet három havi, Ionas Ioant pedig másfél hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

Február 14

Kedd

Bálint, Axentie

hadvezér vérbírósága kötélt általi halálra ítélte. Mivel Batthyány a börtönben öngyilkossági szándékkal fölvgáta a nyakán az ereket, az ítéletet agyonlövésre változtatták és végrehajtották.

1836. február 14-én halt meg a somogy megyei Nikla községben hatvan éves korában Berzsényi Dániel költő. Alaposan ismerte a régi latin költőket és az a gondolata támadt, hogy az általuk használt versmértékben költeményeket ír. Eleinte csak a maga gyönyörűségére írta verseit, amelyek később barátai unszolására kiadott. Odái — különösen a hazafiasak — igen tetszettek és nagy hatást értek el. Meglepő, hogy verseiben mennyi lelkesedés és tűz van.

1839. február 14-én született a szatmármegyei Gebe községben Ecsedi Károly Gyula színész. A maga idejében híres színész volt, aki Pesten és Kolozsvárott játszott. Verseket is írt, amelyek három kötetben jelentek meg. 1899. július 31-én Petőfi Sándor halálának ötvenedik évfordulóján a segesvári síkon rendezett ünnepélyen ódát szavalt, amikor agyszélhűdés érte, amely halálát okozta.

(—) A HELYTARTÓSÁG PÉNZÜGYI OSZTÁLYÁNAK ÚJ VEZETŐJE. Jerlieru Ioan dr., a királyi helytartóság pénzügyi osztályának eddigi vezetőjét Aradra nevezték ki pénzügyi felügyelőnek. A pénzügyi osztály új vezetője Saucescu Ioan aradi pénzügyi ellenőr.

— TILOS CELOFAN RUHÁKAT ELADNI. Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi törvény értelmében a jövőben tilos olyan ruhák eladása, illetve forgalombahozása, amelyek celofánt tartalmaznak és gyulékonyak.

— ÚJ ELJÁRÁS A LEPRÁ GYÓGYKEZELÉSÉRE. Moszkvából jelentik: A Tass iroda jelentése szerint Kozmetov professzor, a krasznodari lepra-intézet vezetője új módszert alkalmaz a lepra kezelésére és ezzel nagy sikereket ért el. Naftalinkivonatot alkalmazásával az elsőfokú leprabelegéte gyógyították.

(—) Elítélt betörő. Conopar Alexandru, 35 éves, aradi illetőségű férfi, az elmúlt év augusztus 20-án reggel az ablakon keresztül behatolt Chesana Maria lippai asszony lakásába, amelyet ki akart fosztani. Ghesana Maria azonban váratlanul visszatért lakására, mire Conopar az ágy alá rejtőzött és ott akarta bevárni, amíg elmene-külhet. Az asszony észrevette és Conopar az ügyességre került. A temesvári törvényszék három havi fogházra ítélte a tettenért betörőt.

— A ROMÁN REPÜLŐGÉPEK FAVÁZA BELFÖLDÖN KÉSZÜL. Paul Teodorescu tábornok légi- és tengerészetiügyi miniszter Negrescu tábornok, Marcu repülőkapitány, repülőparancsnok, Pascal Popescu mérnök és Galeno Francisco repülőkapitány kíséretében az elmúlt reggel látogatást tett a bucarestii „Plancfurn” furnir és falemez gyár telepén. A miniszter és a kíséretében lévő repülésiügyi szakértők nagy megelégedésüket nyilvánították ki az üzem modern felszerelése és működése felett. Ez alkalommal megállapítást nyert az is, hogy a „Plancfurn” gyár olyan tökéletes készítményekkel láthatja el a helyi földi szükségletet, hogy a Romániában épített repülőgépek a jövőben belföldön előállított anyagból készülhetnek.

(—) KÖZIGAZGATÁSI ERTEKEZLETÉK LUGOSON ÉS ARADON. Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghie dr. helytartósági vezető, valamint Prosteanu és Jucu kabinetfőnökök kíséretében Lugoson volt, ahol Szörénymegye főszoibáiról és jegyzői számára közigazgatási értekezletet tartott. Marta dr. királyi helytartó a falvak kulturális színvonalának emeléséről, Ciupe dr. vezetőtitkár pedig a helytartóság öt éves tervéről beszélt. Az értekezleten megadták a kellő felvilágosítást a községek költségvetésének elkészítésére. A királyi helytartó és a vezérfelügyelő tegnap délután Aradon tartózkodott, ahol hasonló értekezlet volt.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLTATA:

Szerdán, február 15-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő Götz gyógyszerház.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalis gyógyszerház és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner gyógyszerház.

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerház.

A IV. kerületben a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

MIGRENO-NERVOSIN
COCOȘEI
GASECĂ
A FEJ-ÉS FOGFÁJÁST,
NÁTHÁLAZT HÜLÉST
KERJEN EREDETI "COCOȘEI" DOBOKAT

(—) Gondatlanságból okozott emberölésért négyhavi fogház. Nedelkovic Száva, a temesligeti méntelep alkalmazottja, megrakott szekerevel Temesvárról Temesliget községbe igyekezett. A község határában egy hidon akart áthaladni, amikor találkozott Cuvinca Ioan mezőőrrel. Cuvinca beszélni akart vele és ezért megállásra szólította fel, de amikor Nedelkovic nem állt meg, a szekérhez szaladt és azt megfogva akarta megállásra készíteni. Nedelkovic erre — a vádirat szerint — ostorához nyúlt és a lovak közé csapott. A szekér magával rántotta Cuvincát, aki elesett, a kerek alá került és nvomban meghalt. A temesvári törvényszék tegnap kihirdetett ítéletében bűnösnek találta Nedelkovicot és gondatlanságból okozott emberölésért négy havi fogházra ítélte.

(—) TARTALÉKOS TISZTEK JELENTKEZÉSE. A hadkiegészítő parancsnokság átirata értelmében a rendőrség közli, hogy mindazok a tartalékos tisztek, akik Md. E/1. katonai könyvecskével rendelkeznek és ez évben nem jelentkeztek, február 28-ig jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokságon katonai könyvecskéjük látványozása végett.

(—) DRAGOMIR DR. NEMZETKISEBBSÉGI KORMÁNYBIZTOS TEMESVÁROTT. Dragomir Silviu dr. nemzetkisebbségi kormánybiztos e hét végén Temesvárra érkezik. A nemzetkisebbségi kormánybiztos ezen alkalommal meglátogatta Tieran Emil dr. főpolgármestert, aki sógora.

(—) ADY-VERSEK ROMÁNUL. A Francea című hetilap, amelyet Ivan Nicolae újságírók tartásunk, a városi sajtóiroda vezetője szerkeszt, legutóbbi számában megemlékezik Ady Endre halálának húszadik évfordulójáról. Ez alkalommal a lap Bogdan Greta fordításában Adynak három költeményét közli.

(—) SZERDÁN KEZDŐDIK AZ ÚJSÁGÍRÓCÉH ELŐADÁSSOROZATA. Jelentettük, hogy az újságírócéh elhatározta hetenkinti előadások tartását. Az első előadás holnap, február 15-én este félnyolckor lesz az újságíróklubban. Az előadásokat Consiantu Iancu elnök nyitja meg, utána Sárkány Gábor beszél az újságíró hivatásról. Az előadás után az újságírók és a meghívott vendégek teára ülnek össze. Az előadásokat minden szerdán tartják.

Ha testét Diana sósborszesszel dörszöli be, a vérkeringést élénkebbé teszi, ami viszont gyors ütemben eliminálja a fáradság termelét megerket.

— UTKÖZBEN TUDTA MEG FÉRJE ELHUNYATAT A CSIKMEGYEI PREFEKTUS FELESEGE. Csikszeszeredáról jelentik: Csikvármegye megható keretek között búcsuzott el hirtelen elhunyt megyefőnökétől, Mihail Viktor ezredestől. Különös körülmények között kapott értesítést férje haláláról a megyefőnök felesége. Az ezredes felesége Sepsiszentgyörgyön kapta az értesítést, hogy férje gyengélkedik és jó volna, ha Csikszeszeredára utaznék. Az aggódó feleség Fogolyán dr. főorvos kíséretében, gépkocsin igyekezett Csikszeszeredára. A csikszentimrei temető mellett temetőtörés érte a kocsiát. A község házára mentek új gépkocsi után telefonálni. A középületeken már gázszelvényeket lengetett a fél. „Ki halt meg?” — kérdezte a mit sem sejtő ezredesné. — A megyefőnökünk! — hangzott az utasokat nem ismerő jegyző felelete. A nem várt tragikus híre a megyefőnök felesége összeszt és eszméletét veszítette. Mihail Victorot pénteken temették el óriási részvét mellett.

(—) ELTÁVOLÍJTÁK A HÁZAK ELŐTTI CÖLÖPÖKET. A város területén számos helyen cölöpöket vertek a járdá szélére, hogy ezzel megakadályozzák a kocsiakat a járdára való felhajítását. A mérnöki hivatal ezeket a cölöpöket, amelyek szépsézet szempontból nem nyújtanak látványt, eltávolítja és eddig már öttszáz ilyen cölöp került el a helyéről. A mérnökség a cölöpök helyére fasorokat ültet.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Gui Aurelia egy napos, Bösch Mária hetvenöt éves, Csergázán Albert negyvenhat éves, Papp Emilia huszonhárom éves, Bambach Magdolna nyolcvanegy éves,

— **ROMÁN REPÜLŐ INDIÁI ÚTJA.** Bucarestből jelentik: Ioan Cociasu, román repülő Bombay felé vezető útja során Karibikban leszállt. A pilótát hétfő estére várták Bombayba.

— **Ausztrália fegyverkezése.** Melbourneból jelentik: Plyons, Ausztrália miniszterelnöke, közölte Ausztrália légügyi fegyverkezésének programját, amely jóval előbb befejezést nyert, mint ahogyan azt tervezték. Az elsővonalbeli repülőgépek számát 212-re emelik és a legénység létszámát évente 900 fővel fokozzák.

— **SVÁJCBAN LETARTÓZTATOTT NEMET KATONÁK.** Bernből jelentik. A svájci távirati iroda jelenti, hogy két német határőrt katonát, akik egy csoport osztrák menekült üldözésére indultak, Svájc területén letartóztatták.

— **Az amerikai flotta hadgyakorlata.** New-yorkból jelentik: Hétfőn éjszaka megkezdődtek az amerikai tengeri hadgyakorlatok. A hadgyakorlatok színhelye Norfolk és Észak-Brazília közötti terület, amelynek kiterjedése 100 ezer negyzetmérföld. A flotta-hadgyakorlaton 550 hadihajó és 600 repülőgép vesz részt. Roosevelt elnök a Houston cirkálóról nézi a hadgyakorlatokat.

— **PALESZTINA ÚJ FŐTITKÁRA.** Londonból jelentik: A gyarmatiügyi minisztérium jelentése szerint J. S. Macpherson, Nigéria főtitkárának helyettesét nevezték ki Palesztina főtitkárává Pattershill helyébe, akit Ciprus-sziget kormányzójává neveztek ki.

— **Kereskedelmi kapcsolatok a szovjettel és Kanadával.** Bucarestből jelentik: A Románia és Szovjetország között lebonolyítandó áruforgalom céljaira Moszkvában külön hivatal létesítenek, amelynek célja a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése is lesz. Hasonlóképpen tárgyalások folynak Kanadával is.

— **BETÖRÉS A JÓZSEFVÁROSBAN.** Nacsitz Lázár józsefvárosi lakos jelentést tett a rendőrségnek, hogy távollétében ismeretlen tettes betört Tudor Vladimirescu uca 16 szám alatti lakásába, ahonnan fehérneműt lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Vasúti sztrajkszerűség Dél-Afrikában.** Capetownból jelentik: A Iosafat völgyében, Wellington állomás mellett, súlyos kimenetelű vasúti sztrajkszerűség történt. Az áldozatok számát eddig nem sikerült megállapítani, azonban valószínűnek látszik, hogy a sztrajkszerűségnek igen sok áldozata van.

— **TÖBBSÉGET KAPOTT A KÁRPÁTALJAI KORMÁNY.** Husztról jelentik: A kárpátaljai választásokon a szavazatok a következőképpen oszlak meg: összesen 284.365 szavazatot írtak össze, ezek közül leszavazott 263.202. Az össz-szavazatokból a kormány 243.557, az ellenék pedig 19.645 szavazatot kapott.

— **A miniszterelnökség bankettje.** Bucarestből jelentik: A miniszterelnökség a Balkán-szövetség Bucarestiben tárgyaló tagjai, a kormány tagjai, valamint a diplomáciai testület tagjainak tiszteletére bankettet rendez.

— **NEM AZ IREK AKARTAK FELROBBANTANI A FORRYHILLI HIDAT.** Londonból jelentik: A forryhilli vasúti híd felrobbantására irányult kísérlet leleplezése során a rendőrség megállapította, hogy ez nincsen összefüggésben az ír köztársasági hadsereg tevékenységével.

— **Georgescu tábornok tárgyalása a miniszterelnökségi államtitkárral.** Bucarestből jelentik: Petre Georgescu nyugalmazott tábornok, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalá keretében működő nemzeti gárda parancsnoka, ma hosszabb megbeszélést tartott a miniszterelnökségen Magureanu államtitkárral.

— **GAJÁRI ISTVÁN HÍRLAPIRÓ HALÁLA.** Budapestről jelentik: Hétfőn éjszaka 55 éves korában meghalt Gajári István, az ismert zeneszerző és újságíró. Gajári újságírói munkásságát, mintegy 30 évet, az Újság budapesti napilapnál töltötte el, a melynek kiváló zenekritikusa volt. Újságíró volt édesatyja is.

— **Megróvást kapott egy francia újságíró.** Párisból jelentik: A francia külügyminisztérium szigorú megróvásban részesítette Tazouis asszonyt, az Oeuvre közismert feltűnést hajászó külpolitikai munkatársát, aki legutóbb alaptalanul riasztó híreket közölt Ribbentrop német külügyminiszter és Coulondeur berlini francia nagykövét tárgyalásairól.

— **A GLORIA-DALEGYLET KÖZGYÜLESE.** A Gloria-dalegylet közgyűlése Takács Kálmán elnök nagyszabású megnyitő beszédét mondott, amelyben visszapillantott az egylet tizenöt, esztendő múltjára. A Gloria résztvevő a marosvásárhelyi és a segésvári országos dalversenyeken és östesen öt első díjat szerzett ezeken. Temesvárott számos önálló estét rendezett, ezenkívül más kultúr szervezettek rendezéseiben és résztvevő. Az elnöki megnyitő végül megemlékezett Leviczky György karnagy érdemeiről és tizenöt évi eredményes munkásságáról. Moróca Gyula pénztári és Vácz Jenő ellenőri jelentésének elfogadása után a közgyűlés a vezetőségnek megadta a felmentést és megejtette a tisztújítást. Az új tisztikar a következő: védnökök Schimmer István és Lovag Emi, elnök Takács Kálmán, alelnökök: Krausz Ferenc és Kovács Sándor, pénztáros Moróca Gyula, titkár Halle Sándor, jegyző Márki Ferenc, ellenőrk: Vácz Jenő és Györgyossy Ferenc, levő táros: Singer József, háznagy: Pliész Ede, karnagy: Leviczky György, dalárdaelnök: Djanics Ferenc. Ezenkívül huszonnégy tagú választmányt alakítottak.

— **A VULPE-CSALÁD GYASZA.** Özvegy Vulpe Éva született Punga, nyolcvankét éves korában meghalt. Halálát gyászolják: Vulpe Nicolae elnök, Vulpe Iuliu iskolaigazgató, Vulpe Stefan tanoncotthoni igazgató, Vulpe Iosif volt erádi állambiztonsági rendőrségi főnök és Vulpe Sidonia férjjezt Nichifor. Temetése ma, kedden, délután három órakor megy végbe a belvárosi Calea Bogdanestilor 22 szám alatti gyászházban.

— **ELFOGOTT TOLVAJOK.** Február 4-én éjjel ismeretlen tettesek betörték Schmelka Károly órák belvárosi, Ungureanu uccában levő üzletének kirakatüvegét és a kirakatból 11.600 lei értékű árut vittek el. Zsákmányuk ébrestőrákból, valamint férfi és női karkötőkből állt. A rendőrségnek sikerült a tetteseket Badescu Ioan, huszonkét éves turnuseverini illetőségű és Piliis Eugen husz éves temesvári illetőségű fiatalemberek személyében elfogni. Örizetbe vették Katona Jenőt is, akit orgazdasággal gyanúsítottak. A lopott órák nagyrészt Piliis Eugennél megtalálták. A nyomozás befejezése után valamennyien az ügyészségre kerülnek.

— **A „LYRA” KULTURÁLIS ÉS KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYESÜLET KÖZGYÜLESE.** A temesvári vasúti alkalmazottak „Lyra” kulturális és segélyegyesülete Vladescu Ioan mérnök elnökele alatt most tartotta meg évi közgyűlését. A különböző jelentések után megválasztották az új vezetőséget. Az egyesület védnöke Barnarescu Marin főmérnök, elnök Vladescu Ioan mérnök, alelnökök Roman Ioan mérnök és Vacarescu Livius, titkárok Dumitrescu Ioan és Tarnaveanu Constantin, pénztárosok Perian Mihai és Bojinca Ioan. Ezenkívül huszoney tagú választmányt alakítottak.

— **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Safarik Márton Árpád, Gui Aurelia, Schaffer Hildegard, Brebeanu Gheorghe Ion, Mic Susana.

— **AZ EVANGÉLIKUS NŐEGYLET MŰSOROS ESTJE.** Az evangélikus nőegylet szombaton este kitűnően sikerült és táncal egybekötött műsoros estélyt rendezett a Trasser-teremben. Előkelő közönség gyűlt egybe, amely a színes és változatos műsor egyes számait nagy tetszéssel fogadta. A kitűnő hangulatban lefolyt mulatság csak a hajnai órákban ért véget. A közönség soraiban ott voltak Argy György főesperes és neje, Wachsmann Alvin dr. egyházi felügyelő és neje, Warth Péter dr. alpolgármester, Schemmel Viktor lelkész és neje, Kuhna német konzul és neje, Dóczy Árpád római gyáros, Faber bankigazgató és a társadalmi élet még számos tagja. A tánchoz a zenét Biró Vazul vezetése alatt a kitűnő Tempo-jazz szolgáltatta. A pompás műsor keretében Tietz Kató, Dóczy I., Katona Berta és a Göckler-házaspár szerepeltek énekkel, táncal és öletes előadásokkal. A zongorakíséretet Dobrozemsky G. áttá el kitűnően.

— **NEMZETKISEBBSÉGI ÚJSÁGIRÓK BALJA BUCURESTIBEN.** A romániai nemzetkisebbségi újságírók egyesületének bucurestii csoportja március 4-én este tíz órai kezdettel a Turnverein-teremben bált rendez, amelynek tiszta jövedelmét a nemzetkisebbségi újságírók jóléti intézményei javára fordítja. A bál fővédnökségét Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi miniszter vállalta el. A bucurestii nemzetkisebbségi társadalom nagy érdeklődéssel várja a romániai magyar és német újságírók első fővárosi bálját.

— **GOLDIS VASILE HALÁLÁNAK ÉVFORDULÓJA.** Goldis Vasile halálának évfordulója alkalmával vasárnap az aradi görög keleti püspöki székesegyházban gyászistentiszteletet tartottak. A gyászistentiszteleten résztvevő Temesvárról Tieran Emil dr. főpolgármester is.

— **MA TÁRGYALJA A BÜNTETŐTÁBLA SUCIU ADRIAN PERÉT.** Suciú Adrian volt városi főmérnök ellen az ügyészség a város feljelentése folytán a közbizony védelméről szóló törvény alapján vádat emelt. Ebben a perben a temesvári büntetőtábla mára tűzte ki a tárgyalást és a perrendtartás értelmében Suciú Adrian vasárnap reggel megjelent az ügyészségen, hogy a tárgyalás megkezdéséig rendelkezzen vele. Suciút átadták a fogházigazgatóságnak és őrizetbe helyezték.

— **FŐKÖT ALLIT TEMESVÁRON A NEMZETI SZÖVETKEZETI HIVATAL.** Bucarestből jelentik: A nemzeti szövethetesi hivatal igazgatósága e határozta, hogy Temesváron, Csernovitzban és Iasiban fiókiintézeteket létesít.

— **A KERESKEDŐK EGYESÜLETE** február 26-án, vasárnap délután 11 órakor a kereskedelmi és iparkamara üléstermében tartja rendez évi közgyűlést, amelyre tagjait ezúton meghívja.

— **A FRATELIAI MAGYAR DALKÖR KÖZGYÜLESE** február 26-án, délután négy órakor lesz a harmadik uccában levő Bogner-féle vendéglőben. A közgyűlés, amelyre az elnökség ezúton is meghívja barátait és jóakaróit, tisztújító jellegű bír. Esetleges indítványokat tíz nappal előbb írásban kell bejuttatni.

— **MEGHALT A HÍRES JANCSI BOHÓC.** Budapestről jelentik: Vasárnap délben a Verebely klinikán meghalt Jancsi bohóc, aki harminc esztendőn keresztül a legnagyobb sikereket aratta a cirkuszi arénában. Jancsi bohóc, polgári nevén Morgenroth János 1910-ben lépett fel először cirkusban és népszerűségét azóta alapította meg, hogy ő volt az első klown, aki magyarul beszélt és magyarul énekelt. Számos háborús és békebeli nótát indított el a népszerűség útjára. Jancsi bohóc az utóbbi időben cukorbetegséggel és néhány nappal eze őt a nykában veszedelmes furunkulus támadt, amelyet maga Verebely tanár operált meg. Két ízben vérátömlesztést hajtottak végre rajta, amiből a vért az opera balett karában alkalmazott leánya adta, de az orvosok fázadozása hiábavalónak bizonyult, mert a legyengült szervezet nem tudott megbirkózni a vérmérgezéssel.

— **A tanító és a lelkész megsértéséért egy hónapi fogházra ítélték egy gazdát.** A belinci elemi iskolában az elmúlt év őszén Gherghe Nicolae gazdálkodó felelősségre vonta Groza Petru tanítót, hogy miért küldte haza az iskolából a harmadik osztályba járó fiát. A tanító megmagyarázta, hogy a fiúnak nincsenek meg az előírt tankönyvek, egyben felszólította a gazdálkodót, vásárolja meg azokat és csak azután küldje fiát az iskolába. A gazdálkodó erre sértő szavakat használt a tanítóval szemben. Amikor Calniceanu Ioan lelkész, aki éppen hittanórát akart tartani az iskolában, csendesíteni igyekezett a gazdát, ennek haragja a pap ellen fordult és őt is megsértette. Ezért hatósági személyek megsértése miatt indult meg az eljárás Gherghe ellen, akit a törvényszék tegnap egy havi fogházra ítélt.

— **MŰVÉSZETI ELŐADÁS.** A romániai francia kör rendezésében szerdán, február 15-én este félhét órakor a kereskedelmi iskola disztertmében Tiucra Teodor aradi tanár Az akt szerepe a vallásos művészetben francianyelvű előadást tart. Az előadást vetített képek kísérik.

Mozsi

MŰSOR:

KEDD, FEBRUÁR 14.

APOLLO: Párisi nászút (angol film).
ATLANTIC: Tarzan bosszúja és Fekete arany (angol filmek).
CAPITOL: Az darcos ember (angol film). I. rész.
RIVOLI: Az örök titok (német film).
SCALA: Vörös orchideák (német film).

IFJUSÁGI BAL

a Magyar Leányegylet rendezésében

február 18-án
a Whitehouse palotában

„A diktátor“

Charlie Chaplinről időnként felbukkan egy-egy hír, hogy visszavonult a játéktól, hogy átköltözött Európába, áttért a filmrendezésre, ismét megnősült és megint elvált. Hogy mi igaz ezekből a hírekből és mennyi a nagy reklámirodák trükkje, azt nem lehet pontosan tudni, egy azonban bizonyos, Chaplinről már hosszú ideje nem hallottunk semmit. Amióta a hangos film eltemette a némafilmet, ez a nagy művész valahogy elhallgatott. Alig néhány új művet hozott ki, viszont ezek annyira egyéniek, eredetiek és nagyszerűek voltak, annyira érzett rajtuk a zseni keze, hogy a közönség megbocsátotta Chaplinnek a hallgatást. Miként megbocsátotta a színész különös családi és erkölcsi életét. Hamarjában nem is lehet tudni, hány szerelme, mennyi törvényes és törvénytelen felesége volt. A nagy amerikai női egyesületek, amelyek bojkott alá helyezik azt a filmszínészt és színésznőt, akinek a magánéletével nincsenek megelégedve, Chaplinnal nem törődnek. Ennek az őszillő hajú nagy gyermeknek minden szabad. Aki őt földrészt tud megnevetetni, akinek humorában megtalálni a tragikumot és tragikumában a humort és aki az emberábrázolásban elérte az elérhető legmagasabb fokot, azt nem szabad közönséges emberi mértékkel mérni. A közönséget az sem bosszantja, hogy Charlie Chaplin filmjeiben még mindig nem beszél és egyetlen képviselője a régi „néma“-korszaknak. Arcjátéka, kéz, láb és fejmozdulata annyira kifejező, hogy itt teljesen fölösleges a szó. Grotteszk figurái, torz fintora, jellegzetes járása többet mond, mint a leghosszabb és legértelmesebb beszéd.

Az egész világ bizonyos türelmetlen kíváncsisággal várta, hogy mit lepez Chaplin hallgatása, mert azt körülbelül mindenki sejti, hogy ez az istenáldotta művész nem azért bujkál el, hogy végleg eltemetkezzék. Ahhoz még nem elég öreg, hogy örökre eltűnjék, népszerűsége sem csökkent, tehát indokolatlan lenne, hogy bucsut mondjon a szereplés vásznának. Most azután megjött a tengeren túlról a hosszú hallgatás magyarázata. Chaplin nem pihent. Évek óta dolgozik új filmjén, amely befejezéshez közeledik és ebben olyasmit hoz, amiben felülmulja a régi Chaplint. Darabjának címe „A diktátor“. Chaplinnak régi vágya, hogy Julius Cézárt, Napoleont, Hamletet, vagy a történelem valamelyik más tragikus hőst játszhassa. Ez különben majdnem mindegyik komikusnak az álma és bánata. Szeretnének parancsolóan, fonségesen, hősiesen pompázni és nincsen önkritikájuk belátni, hogy ha kinyitják a szájukat, azt a meghatottság, hanem a kacagás könnyeit csalják a szemekbe. A kis Charlie, aki rongyos cipője, vékony sétatálcája és lehetetlen formájú kemény kalapja révén vált az egész világ kedvencévé, szintén tagja a sóvárgó komikusok nagy szövetségének és miután nem függ producerától, rendezőtől és vállalkozótól, mert maga írja, rendezi és gyártja a darabjait, szabadjára eresztve fantáziáját, egy képzeletbeli ország diktátorát játsza meg. Az amerikai lap tudósítók, akik erről a filmszenzációról írnak, tudósításaikban megjegyzik, hogy Chaplin nem veszi fel egyetlen ismert diktátor maszkját sem, azonban mégis az az érzésünk, hogy a mai politikai élettel foglalkozik. És hiven önmagához, minduntalan összekeveri a komoly dolgokat vig eseményekkel, ugyan annyira, hogy a kettőt szinte lehetetlen elválasztani egymástól. Amivel arra akar rámutatni, hogy az ember bármilyen méltóságteljes pózban is tet-szeleg a tömeg előtt, alapjában véve mégis csak gyarló ember és éppen ezért neveléses is.

Ezt a darabot is maga írta, miként minden eddigi darabját. Nem is tudna más kiagyalni történetet ennek az ötvenesztendő gyereknek, ami jól is van, mert végtére mégis csak Chaplin tudja, hogy mi simul az egyéniségéhez. Amennyiben a tudósításokból kivethető, „A diktátor“ valószerűtlen és zavaros história, de a világ históriája is annyira zavaros és valószerűtlen napjainkban, hogy tulajdonképpen érdekes tükörképet kapunk. Egy műhelyben dolgozik, mint munkás és mindenki meg van vele elégedve, ügyetlen, esetlen, de jó fiú. Ugyanekkor annak az államnak a kormánya, amelyben a történet folyik, összeesküvés; szó a mindenható diktátor ellen. A jelentéktelen kis munkás történetesen hasonlít a diktátorra. Mintha ikrék lennének. Önmagától adódik, hogy a miniszterek felfedezik a diktátor alteregóját, becsmérszik a diktátor palotába és miközben a valóságos diktátort összekötözik és elcipelik valamilyen biztos helyre, az áldiktátort teszik a helyére, akit felöltöztetnek csillogó ruhába, kioktatják, mint kell viselkednie és kezébe adják a hatalmat. Az összeesküvők azt hiszik, hogy az

alteregő engedelmes báb lesz a kezükben és rajta keresztül megvalósíthatják sötét terveiket. Természetes, hogy a kettős szerepet Chaplin játssza. Kiderül azonban, hogy a munkás, a nép egyszerű gyermeke, nagyon jó diktátor. Tudja, hogy mi kell a népek és kellemes szociális reformokat hoz, amik mindenkinek tetszenek. Általában olyan értelmesen viselkedik, hogy mindenki született politikusnak és diplomatának tartja, amivel Chaplin azt akarja bizonyítani, hogy nincsenek nagy egyéniségek, hanem mindig az események csinálnak nagy embereket. Magyarul ezt úgy is lehetne mondani, hogy akinek az Isten hivatalt adott annak ész is adott hozzá.

„A diktátor“ tele van furcsábbnál-furcsább bonyodalmakkal, páratlanul nagyszerű helyzetkomikumokkal, többek között az igazi diktátor kiszabadul a fogságból és amikor érvényesíteni akarja jogait, senki el nem hiszi neki, hogy ő a diktátor, mire bánatában elmege dolgozni abba a műhelybe, ahol hasonlóan dolgozott. Itt meg akarják büntetni, mert előleget vett fel és nem végezte el a munkát, közben udvarol a valóságos munkás kis szerelmének, ami nem tetszik az áldiktátornak, aki titokban szintén felkeresi a leányt és udvarol neki. Néhol teljesen összekecsusálódik a történet, úgy, hogy csak Chaplin

lángesze találhatja meg a megoldást. Van a darabban egy jelenete, amikor a diktátor egy népgyűlésen beszédet intéz a tömeghez, erről azt írják, hogy páratlan a maga nemében. Chaplin ezúttal sem beszél, helyesebben nem beszél értelmesen, hanem elmond valami zagyva szökeveréket, Karinth Frigyes terminológiával élve, halandzsázik. Nincsen ennek a szónoklatnak semmi értelme, de a hallgatóság mégis őrlöngve ünnepli. Néhol üvöltésbe csap a hangja, másutt kemény és patogóg, megint másutt lágy és sutogó, azután ironizál, persza egyetlen értelmes szót sem mond. Amivel Chaplin a nagy gunyulódó azt akarja kifejezni, hogy sok politikai szónoklatnak nincsen jelentősége és ha a diktátor a papírhulladékról, a méhek munkájáról, a cserebogarak féleségeiről, a kénsav vegyületéről és más hasonló „izgalmas“ problémákról beszélne, akkor is ünnepnének.

Világszenzáció lesz ez a darab, amely nem sokára elindul hódító útjára. Senki sem fog haragudni Chaplinra, mert erre a csodálatos művészre nem is lehet haragudni. A diktátorok is megbocsáthatnak neki, mert ezek is emberek és nem mentesek hibáktól. Ha alaposabban belenéznék lelkük tükrébe, megtalálják az örökérvényű francia közmondást: „Du sublime au ridicule il n'y a qu'un pas“. Valóban rövid az út a fonségestől a nevelésig. És ezen a kis uton táncol Charlie Chaplin Amerika, Európa, Ázsia, Afrika és Ausztrália első számú kedvence, akinek minden szabad...

= KÖZGAZDASÁG =

Áruszállításnál nem kell számlamásolat

A forgalmi adó központi bizottsága magyarító határozatot hozott a gyárak kötelező számlabemutatóit illetően. Eddig az volt a helyzet, hogy minden áruhoz, amely a gyárból kiment — a forgalmi adó könnvével ellenőrzése végett — számlamásolatot kellett csatolni. Az ipari érdekképviseletek rámutattak arra, hogy egyrészt nehézkes az, hogy már az áru kimenetelénél készen legyen a számla, másrészt ez felesleges is, mert a vállalatoknak öt éven át

meg kell őrizniök irataikat és így az ellenőrzés utólag is lehetővé válik.

A forgalmi adóbizottság határozata szerint a jövőben csak a liszt és bórárak elszállításánál kell számlát csatolni, míg más áru szállítási bonkisértében adandó fel. A szállítási bonokat egy füzetből tépik ki és így az ellenőrzés ezen az alapon megy végbe.

Árfolyamok, gabonaárak

HÉTFŐ, FEBRUÁR 13.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befoglalatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, néme: márika 38—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiacra a buza iránzata senedesebb, míg a tengeri iránzata továbbra is lanya és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 330, korpá 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, tükmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

(=) A TEMESVÁRI IPARKAMARÁBÓL. Fratila Ioan, a temesvári kereskedelmi és iparkamara főtitkára, hivatalos ügyekben Bucurestibe utazott és néhány nap múlva tér vissza Temesvárra.

= RENDELET A 3 EZRELEKES SZÁMLAI BÉLYEGRŐL. A Monitorul Oficial február 10-iki száma, a központi bélyegbizottság közzétett rendeletét közli. Minden áru után, amelyet kereskedelmi társaság — akár képviselők — beföldön más kereskedelmi társaságnak adnak el, 0.30 százalékos bélyeggel ellátott számlát tartoznak kiadni, mert a bélyegtvörvény 14. szak. 13. paragrafus szerint, minden árueladást ezen aránylagos adónak vátnek alá és mert, a kereskedők egymásközli ügyleteikben a számla kibocsátása kötelező.

= A központi bélyegbizottság határozatal. A központi bélyegbizottság kimondotta, hogy miután a legelői közbirtokosságok a törvény szerint közjogi természetű jogi személyiségekké váltak, így a hatóságokkal való írásos beadványaiknál bélyegmentességet élveznek. — A szakmai képzettségről és az ipar gyakorlatáról szóló törvény 28. szakasza szerint a tanoncszövedések és az ennek beiktatási kérvénye bélyegmentes, azonban ezt a kedvezményt nem lehet a tanonccyggal kapcsolatos egyéb beadványokra kiterjeszteni, amelyek tehát bélyegzendők.

= IMPORTARU KERESLET A KÜLFÖLD RÉSZÉRŐL. Az exportszabályozó bizottsághoz (Directiunea Organizării Exportului, Bucuresti, Calea Victoriei 100.) a következő külföldi érdeklődések érkeztek: Kanada: ezüstárak, porcellán, butor. Csehszlovákia: buza, tengeri (Anglia, Svájc és Egyiptom számára is). Egyiptom: faszén. Németország: nyers és mosott gyapju, Görögország: szárnyasok, Olaszország: buza, roza, árpa (malátának) takarmányárpa, tengeri, hüvelyesek, szilva, olajos magvak, ásványvíj, cellulóze, Marokkó: email háztartási és fürdőfelszerelés, víztartály, fayencecikk, szappan, cukor, szeg, gyapotfonal, gyapjuszövet, ing, harisnya és konfekcionált áru. Palesztina: cement, vaj. Egyesült Államok: poharak, tálak, lábasok, Svédország: postabélyeg, háztartási és porcellán-cikk, Venezuela: hüvelyesek, konzervek, borok 225 kilós hordókban, barack, körte (száritva 10 kilós nettó csomagokban), Franciaország feloldotta a romániai szarmazásu nyulak behozatali tilalmát. Élő nyulak, sózott és nyers nyulbőrök bevétele szabad.

= A MEXIKÓI PÉTRÓLEUMBEKE. Newyorkból jelentik: Mint ismeretes, Mexikó nem akarta az amerikai petróleumtröszt koncesszióját meghosszabbítani és nemcsak, hogy zár alá vette az üzemek teljesen kitermelés készletét, hanem a berendezés és gördülő anyag felhasználásával folytatta a kitermelést. Tíz nappal ezelőtt egység jött létre Mexikó és a tröszt között és ennek értelmében a koncesszió meghosszabbított nyert. A mexikói kormány azonban fenntartotta a jogot, hogy a források felét maga termelje ki és ezért megfelelő kártalanítást fizet.

= AZ IMPORTBIZOTTSÁG MELLETT VÉLEMÉNYEZŐ BIZOTTSÁG ALAKULT. Az importszabályozó bizottság mellett adminisztratív bizottság alakult, amely minden áruimport ügyben véleményt mond. A bizottság elnökevé ing. Teodor Fiesinescut nevezték ki, míg tagjai Emil Marian, az importbizottság, V. Bozgan, a nemzetgazdasági minisztérium, C. Sescioreanu a földművelési, Petrică Petre vámvégvárgazgató a pénzügyi, Emil Rosetti eredeje a nemzetvédelmi minisztérium és Victor Borcea a Banca Natională részéről, továbbá Al. Seibulescu, Al. Krupenachi, G. Leonte és Stefan Mitescu.

SPORTESSEMÉNYEK

Szép játék keretében a Ripensia legyőzte az UDR együttesét

Ködsz időben, mintegy 500 néző előtt folyt le a mérkőzés, amelynek második félidejében a Ripensia gólképesnek bizonyult és megérdemelten nyerte a mérkőzést. Gólnélküli félidő után a második félidő 5. percében Ciolac nyitja meg a gólok sorozatát, majd a 12. percben Schwartz növeli a góllétszámát. A 26. és 28. percben Ciolac két gólja következik, a végeredményt a 38. percben Dobay fejes gólja állítja be.

A győztes csapat védelmében Pavlovicnak nem volt dolga, a hátvédek megbízhatóak. A fedezetsorban Nagy játszott jó formát, elől Ciolac gólképes-

sége az esemény, kivüle Schwartz és Tabac érdemelnek dicsőreget. Az UDR csatársora csődöt mondott, a fedezetsorban Csapai fejsebe kiujult és így Lakatos volt kénytelen helyettesíteni. A védelem volt a legjobb csapatrészt, ahol különösen Fodor jeleskedett. A mérkőzést Sepi vezette.

Csapatok: *Ripensia*: Pavlovici — Bürger, Chi-roiu — Gál, Nagy, Marcu II. (Opreat) — Tabac, Schwartz, Ciolac, Marcu I., Dobay. *UDR*: Fülöp — Fodor, Alasu — Popa, Csipi, Lakatos — Negreu, Pacurar, Zsizsik, Hansi, König.

Barátságos mérkőzések Temesváron

Vasárnap dé után Temesváron két barátságos mérkőzést bonyolítottak le, amelynek során a Kinizsi ismét kétszámjegyű eredményt ért el, a Politechnica—Patria mérkőzés pedig harc után a Politechnica győzelmét eredményezte. Beszámolónk a mérkőzésekről a következő:

KINIZSI—RAPID 10:0 (4:0).

A Kinizsi ismét kétszámjegyű győzelmet aratott. Ezúttal a Rapid együttese szenvedte meg a Kinizsi csatáros gólképesét. Most már komoly, egyenlő erejű ellenféllel kellene a Kinizsinek játszania, hogy a csapat formájáról a vezetők és szurkolók meggyőződést szerezhessenek. A győztes csapat közvetlen védelmében Glaz volt a legjobb, a fedezetsorban Wetzler III. és Losonczi II. jeleskedtek. A csatársorban a Szilárd—Cucula-szárny játszott igen jól, de Klimek és Bajusz kielégítettek. A Rapid együttesében Héritz, Mihailovits és Mathia voltak a legjobbak. Összeállítások: *Kinizsi*: Ross — Röck, Glaz — Losonczi II., Wetzler III., Losonczi II. — Szilárd, Cucula, Klimek, Bajusz, Malita (Thierjung). *Rapid*: Kude a — Jugris, Eichler — Mihailovits, Héritz, Ott — Trwall, Berencz II., Mathis, Steingasser, Schmiéd. A gólok a következők sorrendben estek: 14 p. Klimek, 16 p. Klimek, 31 p. Szilárd, 44 p. Malita. A második félideben 4 p. Bajusz, 28 p. Bajusz, 35 p. Klimek, 38 p. Thierjung, 42 p. Klimek.

POLITECHNICA—PATRIA 5:4 (2:0).

Politechnica: Biangardi — Mentiu, Sándor — Stoichitu, Stepan III., Stepan I. — Gaze, Ba'ta, Stefan II., Muntean, Maxim. *Patria*: Szücs — Dean, Erneszt — Joanovits, Gáll, Balogh — Menyhárt, Györfi, Herczog, Reich, Kozma. Az élénk iramu mérkőzés első félidejében a 7. percben Maxim és a 21. percben pedig Gaze lötték a gólokat. A szünet után a 7. percben Györfi (2:1), a 10. percben Stepan (3:1), a 14. percben Herczog (4:2), a 37. percben Gaze (5:2), a 42. percben Gáll (5:3), a 44. percben pedig Herczog 5:4-re beállítja a végeredményt.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Sporthírek mindenfelől

Győzött a Venus Ploestiben. A Venus csapata vasárnap Ploestiben vendégszerepelt, ellenfele a Tricolor együttese volt. A Venus jobb volt ellenfelénél és így megérdemelten nyerte a mérkőzést. Az első gólt Bodola szerezte, végül Humis újabb góllal beállította a végeredményt.

Nemzeti—Kispest 2:1 (1:1). Ez a mérkőzés észről maradt el és most játszották le. Háromezer néző jelenlétében a Nemzeti megérdemelten hódította el a két bajnoki pontot. Rátkai a Kispestnek szerezte meg a vezetést, amelyet Palágyi kiegyenlített. A győztes gól szünet után Horváth rugta.

A jégkorongvilágbajnokság eredményei. A jégkorongvilágbajnoki tornán vasárnap a következő eredményeket értek el a csapatok: Kanada—Csehszlovákia 4:0. USA—Svájc 2:1. Németország—Lengyelország 4:0 és Svájc—Csehszlovákia 4:0.

Juventus—Unirea Tricolor 2:2 (2:2). Izgasmas játékok után döntetlenül végződött a mérkőzés. Alexandrescu vezető gólját Zainescu kiegyenlítette, majd ismét Alexandrescu juttatta vezetéshez az obori csapatot. Ezt még szünet előtt sikerült Praslernek kiegyenlítenie.

Svájc válogatottja legyőzte a portugálokat. Tegnap tartották meg Lisszabonban a válogatott futball mérkőzést Svájc és Portugália csapatai között. A svájciak 4:2 arányban legyőzték a portugálokat.

SPORT-FOTO-OPTO
A legújabb sport-cikkek és azok javítása
A. M. MÜLLEY-nél
Timisoara, I. Strada Soderer 11.

Sportul Studenesc—STB 3:0 (3:0). Az A. ligás diákcsoport Gica Popescu, Andreescu és Stefanescu góljaival győzött.

Rapid—Macabi 6:4 (3:3). A Rapid csak nehéz küzdelemben bírta legyőzni a Macabi együttesét, amely igen szívósan védekezett. Góllövők: Bogdan (3), Baráthy, Auer, Dan Gavrilescu, illetve Barbu-lescu, Moisescu (4).

Vereget szenvedtek a magyar ökölvívők Lengyelországban. A lengyel válogatott ökölvívő csapat tegnap 14:2 arányban legyőzte a magyar ökölvívőket.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hirlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Ufánvornás títus.

Marcel Bleu állandóan utaztatta és az az ország különböző részeiből felváltva hozta mindig az új emberárát. Mindenütt voltak olyan emberei, mint a Provenceban a hju Fagan Siva, akik lányokat szereztek számára. A Rue Mouffetardbeli ház sohasem volt üres, mert alighogy kiképezték és elhelyezték az egyik lány szállitmányt, máris befutott a másik csoport. A főmadame, aki állítólag egy katonatiszt özvegye volt és Matilde de Montjouviettek mondta magát, pompás hasznot húzott a becsapott lányok rovására.

A főmadame tehát beleresegett a csendbe: — Ti lányok, ezentul is itt laktok. Esténként innen mentek el lokálitokba és reggel ide tértek vissza. A lakásért és ellátásért természetesen megfizettek. És magától értetődik az is, hogy megtéríttek az ide utazás, az eddigi ellátás, a felruházás és a kiképzés költségeit.

Ha valamelyik sopánkodott, hogy Marcel Bleu sokkal durvább keresetért ígért és hogy az aránylag kevés keresetből nem lesz képes kötelezettségeinek eleget tenni, akkor a főmadame ráfőrdött:

— Buta falusi loba vagy. Légy okos és fogj magadnak pénzes palit. Elvégre csak nem akarsz apáca maradni? Ha gazdag barátod van, akkor anynyi frankod lesz, mint a vízsepp a Szajnában. Te-lik majd ékszerre, seyyemre, prémre és sok egybre.

Akad olyan lány is, akinek tisztességérzete felháborodva utasította vissza az ilyen förtelmes ajánlatot. Az ilyen szerencsétlen teremtést a főmadame hamar elintézte:

— Rendben van, mademoiselle. Amennyiben nem tetszik a kínálkozó párisi pompás élet, akkor szépen visszatérhet falujába és türelemmel várhatja, amikor majd valami Michel nevű béres feleségül veszi, akit az évek során tizenkét kölyökkel ajándé-

koz meg és aki mellett dolgozhatik, mint a marha, amíg belegebed. Elmehet, de előbb legyen szives a vasuti utazásról, kezdve egészen a mostani pillanattig minden kiadásomat megtéríteni, amely részemre magával kapcsolatosan keletkezett.

Természetesen, a berzenkedő lánynak egyetlen sous sem volt a zsebében, nem hogy azzal a néhány száz frankkal rendelkezett volna, amelyet Matilde de Montjouviettek rajta követelt. Így bárna sirásra, de mégis kénytelen volt beletörődni a kényszerhelyzetbe.

A vége az lett, hogy minden leány, aki a Rue Mouffetardbeli házon keresztül került bele a párisi éjszakai életbe, előbb-utóbb elbukott és beesüppedt az erkölcsi ingoványba.

Marianne Mireillejon, akit a Rue Mouffetardban énekesnőnek képeztek ki, a Chevalier rouge nevű momtmartrei kabarében jutott szerződéshez. A kapu fölött vörös páncélba öltözött lovac állott, amelynek alakja egész éjje, izzón világitott. Ugyanilyen kárminszinű páncélruhát, amely azonban nem vasból, hanem bársonnyal áthuzott merevített posztóból készült, viselt a portás is. Egyébként az egész intézménynek nem volt semmi köze semmiféle lovac-hoz, sem vöröshöz, sem más színűhöz.

Aznap, amikor Marianne Mireillejon bemutatkozása volt a Chevalier rouge kabarében, a nézőtér aránylag kevesen voltak. A közönség között volt Alexandre Limoujel is, aki akkoriban az egyik szomszédos kabarében, mint népdalénekes működött.

A ő számára csak éjfél tájban került sor és azért látogatott el a Chevalier rougeba, mert hallotta, hogy ott néhány új női szám mutatkozik be. Az igazi ok azonban az volt, hogy Alexandre Limoujel szive akkoriban éppen üres volt. Kedvese, aki fáncozó volt, egy cirksui akrobatával Angliába szökött és mindeddig még nem találta meg az utódját. Azért csatangolt esténként a kabarékban és mulatókban, hogy magának szeretőt, szemeljen ki.

Néhány barátjával egy asztal mellett ült. Ezek is mind hozzá hasonló fiúk voltak, énekesek, fánco-sok, gígulók, selyemfiúk.

Beszélgettek multjukról, dicsékedtek vele, ki micsoda volt azelőtt és hol lépett fel és képeket is mutogattak egymásnak azzal, hogy azok különböző artista újságokban jelentek meg. Alexandre Limoujel belenyúlt kabátja belső zsebébe, előhuzta nagy

bőrtárcáját, amelyből tucatszai képet csapott ki az asztalra.

— Nézzetek! Ezek az én képeim.

Volt ott róla készült felvétel parasztruhában, másik vasutasnak ábrázolta, harmadik szénégetőnek és akadt több különböző zsánerbeli felvétel is. A fiuk egyike hirtelen felkapott egy képet:

— Nini, Alexandre, itt valami püspöki ornat van rajtad. I-yen szerepet is alakítottál?

— Alakítottam bizony, — heneceget Limoujel — de nem a szinpadon, hanem az életben. Szirjai egyházfedelem voltam. A fene egy meg a rendőrséget, mert ha nem lépett volna közbe és nem húzta volna le rólam a püspöki ruhát, ma dusszagad ember lehetnék, miséket énekelnék a templomban, nem pedig népdalokat a kabarében.

— Remek történet lehet.

— Majd máskor elmondom nektek, garconok. Most fogjátok be a szatokat, fermez les couches! Figyeljétek, Kezdődik.

Gong szólalt meg. A szinpadi függöny széthuzódott és a deszkákon elfogódottan, de szépségének teljességében megjelent Marianne Mireillejon. Bátorralan hangocskáján kis románcot énekel, amelynek első strofája körülbeül így hangzott:

*Madame elment rendezura-vura-vura,
hiába várt a mozzjura-jura-jura,
mert a mozzju máhová ment vüment-vüment,
más nőnél tett mi ezáment-záment-záment.*

A továbbiakkban a dal arról szólt, hogy a mozzju keserves megbánta, amiért nem ment el a megbeszélt rendezura és hiába várta a madameot. A másik nőtvü ugyanis olyan emléket kapott, amely egész életére sem feledteti el vele hűtenségét.

A jelentéktelen és gyengén előadott kis románc nem sok tapsot kapott. Már-már elült a gyér tesszőnyilvánulás, amikor Alexandre Limoujel összecsapta a két tenyerét és kiadta a jelszót barátainak:

— Tapsoljatok! Ventre bleu! Verjétek össze mancsaitokat!

Azok nem tudták, mi lehet cimborájukat, de szót fogadtak.

Es a bemutatkozó kis énekesnő olyan viharos tapsot kapott, amilyen beérkezett művésznőknek sem mindennap jut ki.

(Folytatása következik.)

Ping-pong verseny Resicán

Resicán nagyszabású ping-pongverseny volt, a melyen a temesvári egyesületek részéről a CAMT és a Gyárvárosi Római Katolikus Ifjúsági Egyesület versenyzői is résztvettek. Az eredmények a következők: a csapatversenyt a CAMT nyerte meg, második a RMS, harmadik az UDR lett. A férfilegyes győztese Oppeltz (UDR), második Heisler (CAMT), harmadik Florut (UDR). A férfipáros versenyt az UDR (Oppeltz-Florut) nyerte, második lett a CAMT, harmadik a RMS. A gyárvárosi római katolikus ifjúsági egyesület versenyzői már a csapatversenyenél visszaléptek a további versenyektől, mert nem voltak megelégedve a zsűri döntésével és ezt sportszerűtlennek találták. A csapatversenyt nem is fejezték így be és a többi versenyszámban sem indultak.

A CAMT GYŐZELME ALEXANDRIÁBAN. A CAMT túrazó csapata legutóbb Egyiptomban az alexandriai válogatott ellen játszott és szép játékkal 3:1 (0:0) arányú megérdemelt győzelmet aratott.

(—) FUTBALLOZÁS KÖZBEN A LÁBÁT TÖRTE. Saus gyárvárosi Matasarilor utcában lakó fodorász vasárnap délután a Progresul-pályán futballozás közben olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a lábát törte. A mentők kórházba szállították.

Templomot építenek a temesvári unitáriusok

A temesvári unitárius egyházközség vasárnap délután az evangélikus templomban istentiszteletet, utána évi közgyűlést tartott. A hívek a templomot nagy számban töltötték meg.

Nagy Zoltán lelkész előterjesztette részletes beszámolóját, amelyben visszaillesztette arra, hogy három és félszázad előtt alakult meg Temesvárott az első unitárius gyülekezet. Bethlen Gergely akkori várkapitány udvari papja, Karádi Pál gyűjtötte először össze az unitáriusokat, akiknek bányászi püspöke volt. Az üldözés miatt azonban a törökvilágban az akkori nyári szétszéledt és azután csak 1912-ben József Miklós lelkész — jelenleg budapesti püspöki helynök — tett kísérletet unitárius egyházközség alakítására. De közbejött a háború és csak 1920-ban tettek újabb próbálkozást Kelemen Gábor és Nagy Elemér az unitáriusok összehozására. Az egyházközség megalakítása csak

1938 nyarán sikerült. Varga Béla unitárius püspök, 1939 január elsejétől kezdődőleg Temesvároitt lelkészi állást rendszeresített. A lelkész Nagy Zoltán, aki az aradi unitárius egyházközség papja is. Az istentiszteleten kívül ellátja az unitárius tanulók hitoktatását is és különös gondot fordít a nagy számban a városba szerlegett székely fiúk és leányok védelmére. Az unitáriusok nagy szeretettel csoportosulnak és ma már háromszor annyian látogatják az istentiszteleteket, mint a megalakuláskor. Az egyházközségnek száznegyven adófizető tagja van.

A gondnok azután előterjesztette javaslatát, amelyben felhívta az egyházközséget saját templomának megépítésére. A felhívást olyan lelkesedéssel fogadták, hogy a jelen voltak nyomban harmincezer lelt ajánlottak fel erre a célra. A gyűjtést folytatják.

KEDD, FEBRUAR 14.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Technikai posta. 18.17: Ilie Rădulescu zenekara. 18.45: Hr. Popescu fuvolázik és N. Broască klarinétózik. 19.05: Tudományos krónika. 19.20: Th. Sibiceanu és Jean Lucaci zongorázik. 19.40: „Cotroceni” zenekar. 20: Ion Simionescu előadása. 20.15: Verdi-lemezek. 20.55: Szimfónikus hangverseny. 22: Hírek, sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A csillagok és az emberi sors. Felolvasás. 11.45: Hírek a tavaszi divatról. 1.10: Országos Postászenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Veress Károly és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszerek. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6.10: A műkorcsolyás újabb fejlődése. Előadás. 6.30: Horányi Karola énekel. 7: Népi színház Olaszországban. Előadás. 7.30: Ma-

Rádió

gyar est. 8: E. Kovács Gyula emlékezete. Előadás énekek. 8.40: Tánclemezek. 9.30: Rádió a rádióról. 9.40: Fátol Jancsi és cigányzenekara. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szalonzene. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Operaházi zenekar. 1.05: Hírek. Budapest II. 7.30: Francia nyelvoktatás. 8: Mezőgazdasági előra. 8.30: Hawai Előadás. 9: Hírek. 9.35: Operarészletek.

SZERDA, FEBRUAR 15.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: „Luceafăru” jazzzenekar. 19.10: Szalonzene. 20: Művészeti krónika. 20.15: Emilia Gutianu énekel. 21.10: Theodorescu kvartett. 21.40: Nicolae Rădulescu fuvolázik. 22: Hírek, sport. 22.15: Rádió-kabaré. 23: Hírek. 23.15: Ionel Giurgea zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdelélt. 11.45: A fehér asszony városa. Felolvasás. 1.10: Kéthelyiné Wakots Margit énekel. 1.45: Hírek. 2: Hanglemezek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 3.35: Hírek. 4: Elelmiszerek. 5.15: Diákféra. 5.45: Hírek. 6.10: Barabás Lídia hegedül. 6.45: Zomborvidéki lakodalmas énekek. Előadás hanglemezekkel. 7.30: Gino Gorini zongorázik. 8: Kültügyi negyedóra. 8.15: Kőcse Antal és cigányzenekara. 9.10: A magyar vers története. Előadás. 9.40: Az Operaházi zenekar lengyel hangversenye. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szabó Kálmán és jazzzenekara. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Olasz nyelvoktatás. 8.30: Nyugat bölcsessége Keleten. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. Bécs. 19.25: Brácsa, klarinét és zongoraverseny. 20.30: Szimfónikus zene. 23.35: Könnyű és tánczene.

Belgrad. 19.50: Lemezek. 21: Ének. 21.30: Négyes. 22.45: Népies zene. 23.30: Könnyű zene.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Könnyű és tánczene. 22: Színmű, utána hegedűjáték.

Prága. 20.25: Táncclecke. 22.10: A rádiózenekar hangversenye. 23.20: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar. 22: Hangverseny. 23.25: Hegedűjáték.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levélzés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata L. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06, — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gálgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Alkalmazás

Jól főző minden, vagy bejáró mindenes szakácsnő hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Cím a kiadóban. 652

Jól főző mindenes jó bizonyítvánnyal, szorgalmas nő vidékre kerestetik. Jelenkezni II. Str. Petre Tegel 1 földszint jobbra. 672

Lakás

Modern 4 ucai szobás lakások, május 1-re kiadók. I. Str. Mărăsești No. 7. Telefon: 29—74. 669

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröhl 47. házmaster-nél. 673

Földvilágon 3—4 szobás, összkomfortos, erkélyes ucai lakás, május 1-re kiadó. IV. Bulev. Berthelot 12. 679

3 szobás, modern villa-lakás kiadó. III. Bulev. Mihai Viteazul 7. 681

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Deutsch III. Str. Odobescu 40. 686

Adás-vétel

Kombinált-szoba és dió-hálószoba gyönyörű szép, teljesen új, eladó. Földi asztalosnál II. Str. S. Barnutiu 80. a 2-ös villamos megálló sarkán. 676

Butor, porcellán és üvegáru

L. Schmidt n. Schuster

cégnél Temesvár I., Lonovics u. 3. sz. (A r. k. püspökség palota bejáratával szemben) és III. Str. Coroana de Otel 11.

Különféle

Botz Elena s'a pierdut buletinul rusu, găsitorul este rugat a-l preda la politie. 684

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lítium-tejkrémet, lítium-tejszappant és lítiumpuvert, h á r o m színben. Kapató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

Rabtatárhelyiség kerestetik a Belvárosban áprilisra. Ajánlat „Száz és tizta” jeligére a kiadóhivatalba leadandó. 685

Comunitatea izraelită ort. din Timișoara circ. III—IV.

Timișoara 1939. febr. 12. 77. sz.

Hirdetmény

Ezennel hozzuk b. tagjaink tudomására, hogy miután a f. hó 12-ére összehívott rendes évi közgyűlés nem volt határozatképes, a közgyűlés f. hó 19-én d. e. 10 órakor lesz megtartva és az alapszabályok 19. §. értelmében a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Dr. Löfler Géza elnök. Edelstein titkár.